

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

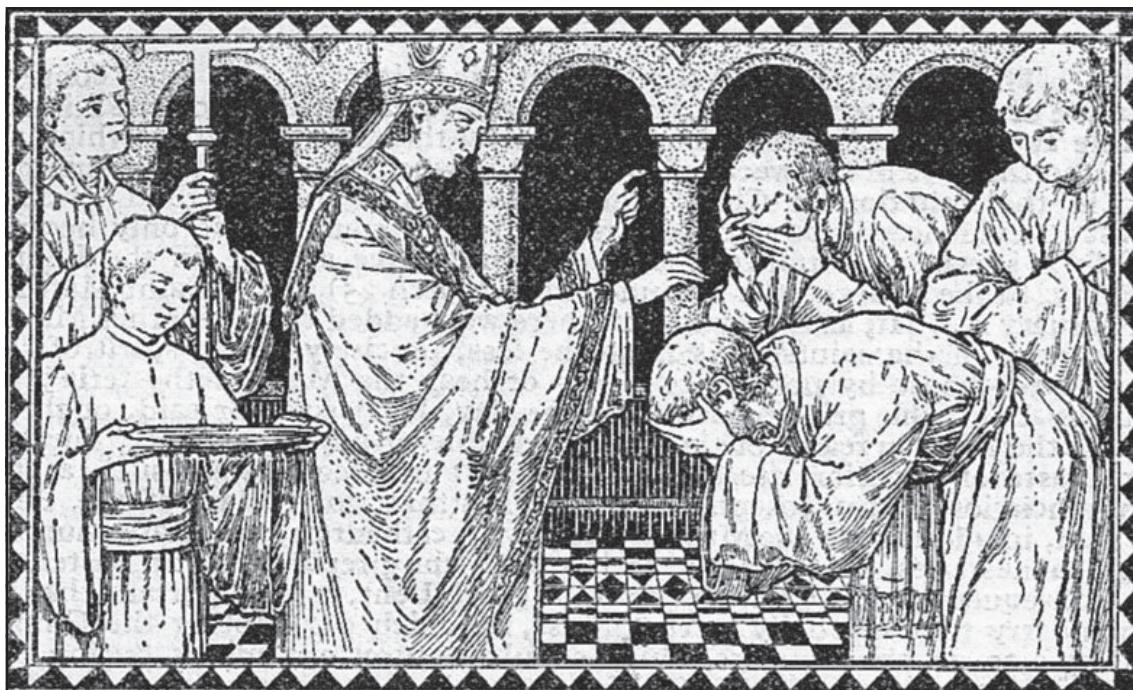
Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita? Jo 14,6

Брой 3 (1460)

София, март 2012 г.

Цена 0.50 лв.

„И нека бъдем внимателни един към други, за да се наಸърчаваме към любов и добри дела“ (Евр. 10, 24)

Послание на папа Бенедикт XVI по повод началото на Великия пост

Братя и сестри,
Времето на Великия пост за пореден път ни предоставя благоприятен повод за размисъл върху сърцевината на християнския живот: любовта. Въсъщност това време е удобен случай с помощта на Словото Божие и на светите тайнства да обновим нашия път към вярата - личен и общностен. Това е път, наситен с молитва и съпричастност, с мълчание и пост, в очакване да изживеем пасхалната радост. Тази година бих искал да споделя някои мисли в светлината на един кратък библейски текст, взет от Посланието до евреите: „... и нека бъдем внимателни един към други, за да се наಸърчаваме към любов и добри дела“ (10, 24). Фразата е вмъкната в една перикопа, където светият апостол ни подканва да се поверим на Иисус Христос като велик Свещеник, Който за нас е постигнал прошката и досега с Бог. Плод на приемането на Христос е живот, съответен на трите богословски добродетели: нека пристъпим към Господ „с искрено сърце, при пълна вяра“ (10, 22), да „държим неотклонно изповеданието на надеждата“ (10, 23) с постоянно внимание да го упражняваме съвместно с нашите братя с „любов и добри дела“ (10, 24). Става ясно, че за изпълнението на това евангелско

предписание е важно участие в литургичните събрания и в молитвата на общността, съхраняването на есхатологичната цел: пълно общение в Бог (10, 25). Но искам да се спра на стих 24, който с малко слова предлага ясно и винаги актуално учение върху три аспекта на християнския живот: вниманието към другия, взаимността и личната святост.

1. „Нека бъдем внимателни“: отговорността към братя

Първият елемент е подканването „да внимаваме“: използваният гръцки глагол е *katanoein*, което означава да наблюдаваме добре, да бъдем внимателни, да се вгледаме съзнателно, да осъзнаем една реалност. Откриваме го в Евангелието, когато Иисус подканва учениците си „да погледнат“ птиците в небето, които не се грижат за нищо, защото са обект на внимание и грижа от страна на Божественото пророчество (срв. Лк. 12, 24), както и „да си дадат сметка“ за гредата в собственото си око, преди да гледат сламката в окото на брата си (срв. Лк. 6, 41). Откриваме го също и в друг пасаж от същото Послание до евреите, като подканване „да бъдем внимателни към Иисус“ (Евр. 3, 1), Апостол и

На стр. 6

Празник на Дон Боско в Казанлък

Неделя, 29 януари 2012 г.
Звънът на камбаните от улица „П. Яворов“ №13 напомни на вярващите, че в Града на розите ще се чества празникът на основателя на католическото монашеско общество „Салезианите на Дон Боско“. В мразовитото утро на неделния ден в храм „Свети Йосиф“ в Казанлък започнаха да се събират десетки вярващи от Казанлък и района. Дворът се огласи от детски смех и песни. Постепенно храмът се изпълни с хора. Радостното е, че почти половината бяха деца и младежи от Казанлък, Стара Загора, Куклен, София, Ям-

На стр. 2

Църквата в Свищов чества 10-годишен юбилей

11 февруари е празник на Дева Мария от Лурд. За католиците от Свищов тази година празникът беше двоен. На тази дата се навршват 10 години от освещаването на новата католическа черква „Св. св. Кирил и Методий“. Храмът и прилежащите енорийски сгради са построени със средства на дарители, като по-голямата част от тях са от италиански генерал Джузепе Наполи. Разбира се, новата черква е факт благодарение на отец Фортунато Грасели. Преди 10 години той събърда

своята мечта както и мечтата на свишковските католици за една съвременна, красива и многофункционална черква. Много хора се включват в помощ на отец Фортунато, който е основен двигател на процеса. Старият храм „Св. св. Кирил и Методий“ е заменен от една значително по-голяма и внушителна сграда. Комплексът включва също така манастир и помещения за енорийските пастирски дейности. Сега те са в добри и мъдри стопани - отец Патрик Виал и сестрите пасионистки. Те имат условията, желанието и амбициите черквата да бъде притежателен център за всички. И го правят успешно.

На 11 февруари бе отслужена тържествена литургия от Никополския епископ Петко Христов и папския нунций в България архиепископ Януш Болонек. Специални гости бяха отци пасионисти и мирски свещеници от Русе, Белене, село Малчица, Ореш, В. Търново, Плевен и др. На събитието присъства и кметът на Свищов Станислав Благов. Залата се изпълни с гости от различни места, дошли специално

На стр. 7

Епископ Петко Христов
и апостолическият нунций
архиепископ Януш Болонек

Епископската конференция на Католическата църква обяви Апел за събиране на парична и материална помощ за пострадалите от наводненията в Южна България

След опустошителните наводнения от февруари т.г., в които загинаха хора и бяха разрушени много домове, Епископската конференция обяви Апел за събиране на дарения. Помощта трябваше да стигне до най-пострадалите от водната стихия, причинена от разрушаване на стената на язовир Иваново до с. Бисер, община Харманли, и скъсване на дигата на река Марица край Свиленград и Любимец.

В енориите, в монашеските общества, в центровете и офисите на „Каритас“ в България започна събиране на парични средства както и на дрехи, одеяла, завивки, обувки, храни и други за пострадалите от потопа.

Много хора от цялата страна изразиха своето християнско милосърдие и проявиха солидарност и съпричастност към трагедията на пострадалите семейства, като се включиха активно в благотворителните акции, обявени по места.

В резултат на това бяха събрани и дарени на хората в общините Свиленград и Любимец над 40 кашона мъжки, дамски и детски топли дрехи, завивки, одеяла, обувки и др. Бяха предоставени над 10 кашона бебешки храни за нуждаещите се семейства. С дарените парични средства от Епископската конференция на Католическата църква в България и събранныте средства от различни акции в страната бяха закупени и дарени 100 нови спални комплекти. Всеки включващ дюшек, възглавница и комплект чаршифи. Те бяха предоставени в общините Свиленград и Любимец на семействата, изпаднали в най-тежко положение след сполетялата ги беда и загубили цялото свое имущество.

Благодарим на всички дарители за проявената съпричастност и християнско милосърдие към бедстващите хора!

„Каритас“ - България

От любов към ближния...

Разказ на Вания Минчева, 7 г. - доброволка, член на Управителния съвет на „Каритас“ при енория „Възнесение Господне“ в Пловдив

„Всичко започна, след като през 2000 г. Църквата организира поклонение в Лурд с отец Даниел и сестра Анна, за оствъществяването на което много ни помогна и отец Мари Жерар от Франция. Останахме впечатлени колко много доброволци имаше на площада - бяха довели дори и болни с легла за тържествената литургия. Видяхме как доброволците дават вода на болните, как се грижат за тях, как ги носят на ръце, за да ги окъпят с въра за здраве. Тогава се заинтересувахме как може и ние да станем доброволци. Сестрите ни разказаха, че трябва да подадем документи и че понякога се чака и по 3 години - толкова са много желаещите! Като се прибрахме, разказахме на отец Петър и заедно с монахините те предложиха да създадем групата. Така и започнахме - плахо, малко по малко.

Групата ни е създадена на 15 октомври 2000 г. с помощта и под ръководството на отец Петър Любас и сестрите облатки към нашата енория - сестра Анна и сестра Евгения. Много ни помогнаха обученията, организирани от „Каритас“ - София, по време на които се научихме как да бъдем доброволци, как да набираме кадри, как да се грижим за хората.

В момента сме 15 доброволци, предимно възрастни хора (дори имаме жена на 80 години). Всеки се грижи за определен брой хора, за да може по-добре да ги познаваме, но ако се наложи отговорникът да отсъства, другите поемат грижата.

Болните, за които се грижим, са между 60 и 65 години, но сме имали и столетница, а в момента обслужваме човек на 90 години. Не избираме болните по възраст, етнически произход и религия, без значение е дали са от нашата енория или не, без значение е откъде са и какви са.

Събираме се всяка трета неделя от месеца и на срещи-

те споделяме за нуждите на болните и с какво можем да им помогнем. Водим специален журнал със заболяванията и материалното им състояние. Два пъти в годината имаме много тържествени литургии: на 11 май - Деня на светите братя Кирил и Методий, и на 26 октомври - Димитровден. На тези два празника организираме транспорт за болните, молим се и пеем заедно, беседуваме с отец Петър и сестрите, изслушваме ги и вземаме пристъпце техните проблеми и страдания, радваме се на тяхната благодарност. За големите християнски празници им правим подаръци под формата на хранителни продукти. При тежко болните отец Петър често ходи за причастие или беседа. Всяка първа неделя имаме вероучение за възрастни след литургията и наши болни, на които сме помогнали да се придвижат, идват и слушат. Идва и една сляпа жена, която сама се грижи за съпруга си; когато я слушам, се възхищавам - да нямаш очи, но да си с такова голямо сърце...

На възрастните и болни хора помагаме и с извършването на медицински услуги - инжекции, превръзки, обгриждане на лежащи болните от медицинска сестра - също доброволец. Придружаваме ги до личния лекар или сами им носим лекарствата до върши, пазаруваме вместо тях, помагаме им да се изкъпят, готовим. Аз съм медицинска сестра, понякога ми се налага да правя много тежки превръзки, които са много скъпи - от 10-14 лв. След като я направя, говоря с болния; ако е вярващ, казваме и молитва. Чувствам радост в душата си, че съм помогнала и че човекът ще спести тези пари за хляб или нещо друго. Макар и да е тежко да гледаш страданието, е хубаво да помогнеш в такъв момент.

Водят ни уважението и любовта към ближния. Възрас-

тните се нуждаят просто някой да поговори с тях, общат да слушат, да им се почете, да кажем молитвите си заедно, да пеем църковни песни. Имат нужда да почувстват, че са живи, уважавани, почитани и не са изоставени, защото това им тежи най-много. След като им помогнем и ни остане време да си поговорим с тях, очите им светват с жив пламък и те се радват на присъствието на друг човек.

Не е важно да помогнеш на някой само материално или да превържеш раните му, важно е и да можеш да го изслуша с любов и разбиране.

Много ни се иска да имаме по-млади хора в групата, защото освен сестрите и едно момиче - Герганка, доброволците ни са предимно възрастни хора, пенсионери, а ние искаме да предадем на нашите млади последователи това, което правим, защото мислим, че то е нещо много добро, носи истинско удовлетворение и радост.

За да се посветиш на близния, трябва да изпитваш вътрешна потребност, да си готов за това. То е съпричастност - да намалиш самотата и страданието, да направиш на някой живота по-лек. Бих посъветвала възрастните хора със свободно време да помогнат - да дадеш чаша вода, да поговориш със самотен човек, да направиш нечий ден по-хубав - в това има смисъл. Обстановката е тежка, не всеки може да я понесе, но трябва да се научим да го правим. Да не забравяме, че всички ние оставяме и се разболяваме и е много хубаво някой да ни подаде ръка.

Благодаря на отец Петър и на сестрите Анна и Евгения, с чиято помощ нашата група вече 12-а година има възможност да прави живота на нуждаещите се възрастни хора по-добър, изпълнен с вяра, надежда и любов. Защото за нас, вярващите, всичко е любов.

„КАРИТАС“ - София

Папа Бенедикт XVI назначи монс. Лучано Русо за нунций в Руанда

Досегашният секретар на Апостолическата нунциатура в България бе назначен за апостолически нунций в Руанда.

След 19 години работа в дипломатическата служба на Светия престол и мисии в представителствата на Ватикан в Папуа Нова Гвинея, Сирия, Бразилия, Холандия, САЩ, Хондурас и от август 2010 г. България монс. Русо бе назначен за архиепископ на Монтеверде и папски представител в централноафриканската държава.

Празник на Дон Боско...

От стр. 1

бог... Съкъп гост в този ден бе нашият екзарх епископ Христо Пройков. За да присъстват на празника към нас се присъединиха кметът на Казанлък Галина Стоянова, зам.-посланникът на Чешката република Томаш Хробак, зав. отдел „Култура“ към община Казан-

Лък Сребра Касева, г-н Иван Шанов - родственик на епископ Епифаний Шанов, представители на различни НПО, православни и евангелисти. Както винаги досега Дон Боско обедини и този път различните християнски деноминации в града ни.

Точно в 10 ч. започна тържествената литургия. Служеха монс. Христо с архимандрит Петър Немец, SDB, и отците салезиани Георги и Ярослав. В края на службата монс. Христо приветства гостите, прочете кратка биография на епископ Епифаний Шанов и ни призова да излезем на улица „П. Яворов“, защото предстои вълнуващ момент - откриване на паметна плоча на дядо Епифаний. Монс. Христо и

2 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1460)
март 2012 г.

госпожа Галина Стоянова откриха плочата. Епископ Пройков я благослови и всички влезнахме обратно в храма. А там децата и младежите вече се бяха подготвили с техните изненади. Най-напред казанлъшките младежи ни представиха кратка презентация за живота и делото на владиката Шанов. След тях казан-

льшките деца поздравиха гостите с песни в съпровод с импровизиран оркестър от електрически китари и барабани. Младежите от с. Куклен ни изненадаха с видеопрожекция на „ТВ Дон Боско“. Програмата завърши с представление на децата от Стара Загора.

Понеже гостите се поумориха от дългата програма, подгответа от домакините, бяха поканени - както е редно - да се подкрепят и освежат с лека почерпка. По време на нея се проведоха безброй срещи и разговори между гостите и официалните лица. Времето даде възможност на децата и младежите да се наиграйт на воля на почистеното от обилния сняг многофункционално спортно игрище с изкуствена настилка или пък да се състезават на джаги. Ние, домакините, пък се постарахме да има за всеки по нещо.

Настилкият моментът на раздялата, съпроводен със сърдечни пожелания за лек път и нови срещи.

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB, председател
на фондация „Оазис“,
Казанлък

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Католическа църква
в България
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Директор
свещеник Благовест
Вангелов
тел. 954-32-62
E-mail: IstIna-v@techno-lInk.com
Pegakmop Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Кардинал Равази: Много нови храмове напомнят свещен гараж, в който са паркирали Бог

За състоянието на съвременната сакрална архитектура кардинал Джанфранко Равази, председател на Папския съвет за култура, разговаря насъкор с швейцарския архитект Марио Бота.

„Великият архитект Франк Лойд Райт казвал, че лекарят може да скрие своята грешка, докато на архитекта не му остава друго освен да предложи на клиента да огради неудачната къща с лозе. Мисля, че някои епископи днес трябва да се занимават с лозарство, за да скрият онова, което бе построено през последните години.“ Това мнение изказа кардинал Равази. Според него много нови храмове напомнят свещен гараж, в който е паркиран Бог, а вярващите са строени в равни редици. Някои изглеждат направо езотерични - унили и лишиени от светлина. Други пък приличат на конферентни зали, които спокойно могат да се ползват от протестантите или от последователите на юдаизма - религии, в които сакралното пространство се запълва от сло-

вото и музиката.

Според кардинала католическото име нужда от знаци, образи и устойчиви елементи в сакралното пространство, каквито са олтарът, дарохранителницата и др. Председателят на Папския съвет за култура обясни, че „католическата литургия в определен смисъл е театрална - има си ритъм и действие, използват се цветове, „костюми“ и игра на светлината... В католическото даденост и въображение не си противоречат, а хоризонталното изменение трябва хармонично да се съчетава с вертикалното. Хармонията трябва да е основен елемент на всеки католически градеж, подчертава кардинал Равази. Според него проблем днес е това, че много архитекти, проектирали храм, не се занимават с формирането на обща свещена вътрешна обстановка. Това е задача на енорийските свещеници, които не винаги се справят с нея. „По този начин се разрушава хармонията в храма, защото олтарът в черквата далеч не е второс-

тепенен предмет“, изтъква кардинал Равази.

Швейцарският архитект признава, че новите черкви често са резултат от експерименти. Някои наистина напомнят на гаражи и са далеч от характерното за християнската архитектура през столетията. „Често обаче се случва този, който дава заданието, да не може ясно да формулира очакванията си“, подчертава Бота. Според него върху формата на днешните църковни сгради голямо влияние оказва и хаосът в съвременните градове. „Европейските градове бяха най-интелигентните, най-уязвимите и най-ярките образци на организацията на човешкото общество. Те имаха центрове и граници, представляваха една определена цялост. Днес обаче градовете имат много центрове и нямат граници. Все пак в мисленето на много хора храмът си остава както и преди централна точка.“

По www.catholic-news.bg

Южна Корея. Католическата благотворителна организация „Каритас“ в Южна Корея подпомага с храни бедстващото население на Северна Корея. По данни на ФАО - Световната организация по изхранването, само шест процента от населението на Северна Корея се изхранва задоволително а останалите гладуват. Съобщава се, че един килограм ориз струва едномесечна заплата.

Испания. Новото правителство на премиера Мариано Рахой отпуска от бюджета на страната 158 милиона евро годишно за издръжка на Църквата. Освен това тя е освободена от данък сгради.

Украина. Институтът за история на Униатската църква се включва в международния проект „Възпоменание на нациите“ за откриване на данни и свидетелства от преживели тоталитарните комунистически режими. Проектът е иницииран през 2008 г. в Чехия. Църквата от източн обред в Украина наброяват над 7 милиона вярващи.

Унгария. От 2012 г. всички унгарски граждани данъкоплатци могат да отделят по един процент от доходите си за Католическата църква, което се признава като данък към държавата. От 11-милионното население на страната повече от 7 милиона са католици.

Хаити. Две години след катастрофалното земетресение в страната католическите общности и благотворителните организации са построили училища за над 11 500 деца. Досега са вложени над 22 милиона евро за обучаване на деца и младежи. От деветмилионното население на Хаити над 7 милиона са католици.

Чехия. По случай 190 години от рожденията на основателя на генетиката августинския монах Йохан Грегор Мендел (1822-1884) ръкописите му „Опити върху хибриди растения“ са предадени от Германия в августинския манастир в Бърно. Като монах Мендел е използвал градините на манастира, за да извър-

шва своите опити за кръстоска и е открил закона за наследствеността при растенията.

Полша. В Полските и Украинските Карпати има запазени 16 дървени католически храма, построени преди 500 години. Тези черкви представляват богато архитектурно и културно наследство и са под закрилата на ЮНЕСКО. Католическите благотворителни организации с дарения са започнали възстановяването на тези храмове.

+ + + Полската попзвезда певицата Дода е осъдена от варшавския съд да заплати 1500 евро за това, че е засегната и осърбила религиозните чувства на полските граждани със своето изявление в интервю, че „Библията е написана от пияници и зарзаватчи“. След прочитане на присъдата певицата (с гражданско име Дорота Рабчевска) се е извинила, че не е искала да засегне никого и е обещала да се коригира.

Мексико. Папа Бенедикт XVI ще посети страната от 23 до 26 март т. г. На 25 март - Благовещение, той ще отслужи тържествена литургия в столицата Мексико. Тъй като желаете да присъстват на събитието са много, са отпечатани специални покани и билети. Местната полиция е открила и конфискувала близо 300 хиляди фалшиви входни билети. В Мексико католиците са 110 милиона.

САЩ. Главният редактор на католическото списание „Америка“ ѹезуитът Томас Рийз е заявил, че ако Обама не промени своето отношение към католическите емигранти от Южна Америка, наречени „испани“, той ще загуби президентските избори през ноември.

Швейцария. Швейцарската организация „Отворени врати“ публикува списък за преследванията на католици през 2011 г. Жертви на гонения са били над 100 милиона християни. На първо място по пресривни мерки е Северна Корея, следват Иран, Афганистан, Саудитска Арабия, Сомалия, Малдивите, Йемен, Ирак, Узбекистан, Пакистан.

Италия. Председателят на Епископската конференция на Католическата църква в Италия кардинал Анджело Баняско е отслужил тържествена литургия в катедралата на Генуа и в проповедта си е призовал социалните и политическите инсти-

туции заедно с Католическата църква за активна борба срещу хазартните игри: бинго, лотарии, спортни залагания, които привличат все повече участници. През 2011 г. италиянците са похарчили над 70 милиарда евро за това „народно бедствие“, което представлява „нова форма на дрогата“.

Израел. Американската католическа организация „Корени на мира“ е започнала намирането и унищожаването на над 1,5 милиона невзривени мини в Светите земи: Йордания, Израел, Палестина, които крият голема опасност за туристите и поклонниците. Само в Йордания са унищожени над 8 хиляди мини на река Йордан, където е кръстен Исус Христос и идват на поклонение много вярващи. В Йордания се предполага, че има още 500 хиляди мини.

Австрия. Виенският музей организира изложба „Визията на Данте - през ада към светлина“. Показват се по-новите художнически трактовки на „Божествена комедия“ на флорентинския поет Данте Алигиери (1265-1321). „Божествена комедия“ е служила като възновение за многообразни произведения от Ренесанса досега - илюстрациите към творбата на Сандро Ботичели (1445-1510), рисунките „7-те смъртни гръха на ХХ век“ на австрийския художник Роберт Хамерщил (1933).

Ватикан. Обявен е международен конкурс за нов папамобил, който да отговаря на всички изисквания за безопасност и на ватиканските условия. От 200 кандидати до крайния етап са останали двадесет, които ще представят моделите си до есента на т. г. В журито са представени фирмите „Ауди“, „Бентли“, „Фиат“, „Форд“, „Ферари“, „Мазерати“, „Нисан“ и „Тойота“. + + + Третият том на книгата „Исус Христос“ на папа Бенедикт XVI, озаглавен „Рождението и детството на Исус Христос“, ще се появи през септември. Първият том от трилогията „Кръщението на Исус на река

Йордан до Преображение Христово“ бе издаден през април 2007 г.; вторият том „Страдание, приковаване на кръста и Възкресение Христово“ бе издаден през 2011 г.

+ + + На 3 юни папата ще посети Милано, където ще закрие Световния ден на семействата с тържествена литургия.

+ + + Кардинал-секретарят Тарчизио Бертоне е назначил отец Серджо Пелини (52 г.), салезианец, за генерален директор на ватиканската печатница и издателство на ватиканския официоз „Осерваторе Романо“. Съгласно разпоредбите, във Ватикан салезианите отговарят за издаването на книги, вестници и за печатницата. йезуитите отговарят за Радио Ватикан. Кацуцините са проповедници и изповедници в базиликата „Свети Петър“. Конгрегацията на Милосърдните братя отговаря за ватиканската аптека.

+ + + Европейската комисия е назначила французойката д-р Лоранс Пиетро за шеф на мисията на ЕвроСъюза към Светия престол. 59-годишната дипломатка е връчила на Светия отец акредитивните си писма, а папа Бенедикт XVI е казал: „Радвам се, че като франкофон ще имам до мен дипломат от велика Франция.“

+ + + Светият отец ще посети на 13 май епархията на град Арецо. На площада пред катедралата той ще отслужи литургия, след това ще посети францисканското светилище във Верна и конкatedралата на Сан-Сеполкро. Така папата ще се присъедини към честването на хилядагодишнината от основаването на църковната общност. На хълма Ла Верна свети Франциск е получил Христовите раны (стигматите).

+ + + Папа Бенедикт XVI ще посети през септември Ливан. Католическият патриарх Фуад Туал е заявил, че папата ще отслужи и подпише там заключителния документ на Епископския синод в Близкия изток от октомври 2010 г.

+ + + В Латеранската базилика бе отслужена тържествена литургия от кардинал Уилям Левада, префект на Конгрегацията за вярата, във връзка с 44-годишнината от учредяването на Общността „Свети Егидий“. Присъствали са над 100 кардинали и епископи и хиляди миряни, свързани с общността. Организацията е един от плодовете на II ватикански събор (1962-1965). В нея са обединени над 60 хиляди души в 73 страни на света.

+ + + Папата е назначил за папски нунций в най-голямата католическа страна Бразилия 57-годишният архиепископ Джованни д'Анжело. При връчване на акредитивните си писма на

президентката на Бразилия новият нунций е поднесъл и специални поздравления от името на папа Бенедикт XVI, а Дилма Русеф е поздравила папата и изтъкнала радостта си от отличните отношения между Светия престол и Бразилия и от това, че Бразилия е най-голямата католическа страна в света.

+ + + От 13 до 17 февруари в Рим се състоя симпозиум на европейски и африкански епископи под мотото „Новата евангелизация: общност и пастирско сътрудничество между Африка и Европа“. Присъствали са над 70 делегати - председатели на епископски конференции от Африка и Европа, кардинали, представители на благотворителните организации „Кирхе ин Нот“ и „Каритас“.

+ + + По време на Великите пости духовните упражнения за папата и неговите сътрудници от 26 февруари до 3 март са водени от кардинал Лоран Монсегуо (72) - архиепископ на Киншаса (Демократична република Конго). Той е вторият кардинал африканец - след нигериеца Франсис Аринце през 2009 г., който изпълни тази мисия.

+ + + Папа Бенедикт XVI е назначил викарийния епископ Никола Брувет за епископ на светилицето Лурд. 49-годишният епископ на Лурд и Тарб ще наследи епископ Жак Перие (75), който излиза в пенсия.

+ + + Папата е одобрил избора на трима нови маронитски епископи за Ливан и Сирия: Мишел Аун (52) за епископ на Библас и Мунир Капралах (59) за епископ на Барум в Ливан; Елиас Слаиман (60) за епископ на Латакия в Сирия. И тримата са избрани от Маронитския епископски синод. Маронитската католическа църква обединява над 3,1 милиона вярващи, като най-много - над 1 милион, живеят в Ливан; другите са в Сирия, Кипър, Египет, Израел, Йордания, както и в Аржентина и Бразилия.

+ + + Главният прокурор на ватиканската държава Никола Пикарди е съобщил, че през 2011 г. съдебната процедура е била значително съкратена. През 2011 г. едно съдебно дело е било решавано средно за 18 дни, а през 2010 г. са били необходими 36 дни. При 492 жители на Ватикан през м. г. са гледани 640 граждани и 226 наказателни дела, като над 90 на сто от делата се отнасят до „външни“ граждани - до някои от 18-те милиона посетители на Ватикан: на площад „Свети Петър“, на базиликата „Свети Петър“ и на ватиканските музеи. Най-често се водят дела срещу джебчии, измамници, лъжци, шарлатани и крадци.

Рубриката води Петър Кочумов

**ИСТИНА
VERITAS**
Брой 3 (1460)
март 2012 г.

3

настоящите предизвикателства пред обществото и за потъсно икуменично сътрудничество в тази област. „Преподаването на религия в училищата е особено актуално както за Православната така и за Католическата църква, защото засяга защитата на християнската идентичност на съвременна Европа“, посочи митрополит Иларион. Според руския религиозен представител, ако се преодолеят днешните спорове по въпроса, руското общество в бъдеще ще може да оцени положителната роля на религиозното възпитание в наследствените ценности и в защитата на неговата идентичност. Сред участниците в конференцията бяха Г. Демидов от Отдела за религиозното възпитание и катехизиса на Московската патриаршия и монс. Сигитас Тамке-

чиус, архиепископ на Каунас и председател на Епископската конференция на Католическата църква в Литва. Те илюстрираха религиозното обучение в двете холистични системи. Монс. Тамкечиус поясни, че религиозното и моралното възпитание на децата се приема за неотменимо конституционно право от литовските граждани. Участниците в конференцията се съгласиха, че изучаването на собствената религия и на някои основни положения от другите религиозни традиции е важна част от формирането на личността и ще допринесе за религиозния мир. В заключение присъстващите се ангажираха да продължат и в бъдеще тези двустранни срещи за дълбочаване на темите от общ интерес.

Фидел Кастро иска да се връща в лоното на Църквата
Световните медии разпространиха сензационната новина, че кубинският комунистически лидер Фидел Кастро желае да се върне отново в католицизмото. През 1962 г. Кастро е отложен от Католическата църква поради извършваните от него преследвания на католици. В най-скоро време обаче той може да бъде върнат в лоното на Църквата.

Пред медиите новината бе съобщена от дъщерята на Фидел Алина Фернандес: „В последно време баща ми се вър-

на към религията. В края на своя живот той срещна Исус. И това не ме учудва, тъй като баща ми е възпитаван от ѝезуитите, които постоянно се молеха за неговото обръщане“.

Италианският всекидневник La Repubblica изказва предположението, че по време на апостолическото си посещение в Куба през март папа Бенедикт XVI може да приеме Фидел Кастро отново в пълно общение с Католическата църква.

По www.catholic-news.bg

Москва Икуменична конференция за преподаването на религия в държавните училища

Преподаването на религия в държавните училища не противоречи на принципа на светското образование. Това е общото убеждение на участниците във II международна икуменична конференция, организирана от Католическата църква в Литва и от Руската православна църква, провела се в Москва. Тази втора среща след миналодишната в Каунас, Литва, на тема „Християните и предизвикателствата пред семействата“, бе посветена на преподаването на религия в държавните училища. Работните сесии бяха открити от председателя на Отдела за външни църковни връзки на Московската патриаршия Волколамският митрополит Иларион, посочва комюнике на Московската патриаршия. В своето изказване той подчертава важността за общ отговор

От Евангелието - в живота

КРЪСТЕН ПЪТ

ВЪВЕДЕНИЕ

Кръстният път, откриван в страниците на Евангелието. Кръстният път, откриван в живота. Два пъти, които не могат да съществуват поотделно, откъснати един от друг. Защото единият обяснява другия. Защото единият произтича от другия. Защото единият допълва другия.

Както в единия, така и в другия ти имаш своето място.

Първо спиране

Христос е осъден на смърт
Обвинение.

Осъдане. Присъда

Човешкият език. Човешките думи. Една жена казала на друга жена, която почти веднага предала новината на следващата. Третата не могла да я запази само за себе си. Четвъртата я споделила само с най-добрата си приятелка, която също имала своя най-добра приятелка.

Така малката човешка дума, "обогатена" по пътя, преувеличена, изопачена, обиковила почти всички. Най-масовият съд. В този съд не можем никога да разчитаме на помилване. Присъдата е винаги осъдителна.

Второ спиране

Христос е натоварен с кръста

Приемането на кръста

- Кръстът на живота, който трябва да изживеем докрай, а не можем да изживеем как да е.

- Кръстът на Десетте Божи заповеди, които трябва не само да познаваме, но и да спазваме винаги и навсякъде.

- Кръстът на вярата, която иска не само казване на молитви, а преди всичко любов.

- Кръстът на работата, на всекидневната, нелеката, често незабелязвана и недооценявана работа.

- Кръстът на самотата, болестта, неразбирането, недоразуменията в брака или в съседските отношения.

- Кръстът на неосъществене-

ните амбиции, на мечтите, които до края на живота ще останат нереализирани.

- Кръстът на нелекото всекидневие.

- Кръстът, който трябва да поемем и който трябва да понесем.

Трето спиране

Иисус пада под тежестта на кръста

Първото падане

Междучасието. Училищната екскурзия. Обедната почивка. Бягството от час. Купонът по случай имания ден. Новогодишното тържество. Срещата след години.

Първата цигара. Първата чаша. Първата изневяра. Първата кражба.

И защо? За да се изфукаме. От липса на смелост. От страх да не станем смешни. Заради приятелите. Заради модни увлечения.

Лавината започва от едно камъче.

Четвърто спиране

Христос среща

Своята пречиста майка

Майката - доброто

присъствие

Огромна тълпа. Шумотевицата на големия град. Множество лица. Някои повече или по-малко познати. Върват заедно. Всеки ден по същите улици. Всеки ден в същия автобус. Бързат в една посока. Един до друг.

Понякога е достатъчна една обикновена, човешка дума, обикновено, топло поглеждане в очите, обикновено присъствие.

Пето спиране

Симон Киринец помага на Христос да носи кръста

Любов по принуда

Лекар по принуда. Сестра по принуда. Свещеник по принуда. Шофьор, принуден да спре автобуса не на спирката, за да съкрати пътя до върши на стара жена. Баща, принуден да плаща издръжка.

Любов, която не е любов.

Човек по принуда. Беден и достоен за съчувствие, защото търде малко е разбрал какво значи да си човек.

Шесто спиране

Света Вероника изтрива с кърпа божествения лик на Спасителя

Малки жестове - голяма любов

Смелостта да бъдеш себе си. Смелостта да бъдеш друг. Въпреки съществуващите отношения. Въпреки утвърденото мнение. Излагайки се на преследване, на обвинения, че си ненормален, изостанал, глупав. Смелостта да бъдеш човек.

През XXI век любовта не е на мода. Така е днес. А така е било и някога.

Християнството - поне това, истинското - се гради на любовта.

Седмо спиране

Христос пада за втори път под тежестта на кръста

Второто падане

Всичко вървеше толкова добре. Нямаше никакви причини за безплокийство.

Може би си се почувствало прекалено сигурно. Може би търде много си повярвал в себе си, в своите възможности. Затова си паднал. Не ти е достигнала смелост. Не ти е достигнала здрава опора в Бог.

"Всичко мога чрез Иисуса Христа, който ме укрепява" (свети Павел).

Осмо спиране

Христос утешава плачещите жени

Съчувствието

За да съчувствува, трябва да излезем на среща. Трябва да споделим пътя на нещие страдание.

Чуждото страдание може да бъде обикновено зрелище, евтина сензация и нищо повече. За да видим нещие страдание, трябва да имаме сърце или по-скоро любов в сърцето.

Човек, който гледа само с очите си, ще гази сълзи. Човек, който гледа със сърцето си, ще слее нечия сълза със своята собствена - сълзата на съчувствието.

Девето спиране

Иисус пада за трети път

под тежестта на кръста

Третото падане

Ако разчиташ само на себе си, на собствените си сили и възможности, тогава рано или късно ще се появи изкушението да се откажеш, желанието да прекрачиш в забраненото, изкушението бързо да капитулираш. И лесно ще се съгласиш да загубиш.

Ако повярваш в Бог и се довериш на Бог, тогава ще повярваш в невъзможното. Тогава за пореден път ще се опиташ да станеш и да продължиш.

Десето спиране

Иисус е съблечен

В огледалото на Истината

Христос дошъл на този свят гол и гол трябвало да си отиде от него. Взели Му всичко. Дори дрехата.

Бог не се интересува от гримата ти, от прическата ти, от костюма ти. Бог ще огледа само живота ти. Някога ще застанеш пред Бог, показвайки единствено голата истина на своя живот. И само тя ще има значение.

Еднадесето спиране

Христос е разпънат

на кръста

Разпъването

Да носиш кръст е определено по-лесно. Много по-трудно е да бъдеш разпънат на кръст. Човекът, носещ кръст, храни надежда, че може би някога ще му се удаде да го остави поне за малко. Разпънатият на кръст знае, че никога няма да бъде свален от него.

Такива моменти са проверка на вярата. Защото само любовта се оставя да бъде разпъната на кръст.

Дванадесето спиране

Христос умира на кръста

Смъртта

"Свърши се!" Христос може да каже така. Това бе истината на Неговия живот. Бе изпълнил волята на Отца. Докрай. До болка. До смърт.

Можеш да направиш с живота си всичко, каквото поискаш. Можеш да го преживееш

по свое му, невинаги красиво.

Ала можеш да го преживееш според Божия план, според Христовото Евангелие, тоест възможно най-красиво. За да можеш никога да повториш думите на Христос: "Свърши се!"

Тринадесето спиране

Иисус Христос е снет

от кръста

Свалянето от кръста

Човек трябва да бъде убеден във величието и правотата на делото, на което служи. Само тогава ще се бори за това дело без оглед на последиците, без оглед на разходите. Само тогава ще може да посвети на това дело всичко, дори и живота си.

Да вярваш, означава просто да възлюбиш Бог над всичко. Дори с цената на живота си.

Четиринадесето спиране

Погребението на Христос

Гробът

Неговият гроб.

За апостолите е бил знак на тяхната житейска грешка, потвърждаване на загубата. Знак, че отново ще се върнат към сивата, скучна действителност - да кърпят мрежи и да ловят риба.

За фарисеите е бил знак на тяхната победа.

А в действителност е бил знак, че смъртта свършила и започва Животът.

"Az съм възкресението и животът; който вярва в Мене, няма да умре, и да умре, ще оживее" (Иоан, 11, 25).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Това е краят на набожността. След малко ще излезеш от черквата. Може би ще възьхнеш с облекчение, че си оставил кръстния път зад вратите на храма, че ще се върнеш на утъпкания път.

Това би било грешка. Защото в действителност ти ще се върнеш на своя житейски кръстен път, който си оставил за малко, за да отдъхнеш, да се заредиш със сила, необходима ти, за да изминеш последния етап от този път.

И можеш да си сигуриш, че Христос ще тръгне заедно с теб. Чак до края на твоя път. До последното спиране.

Отец Вацлав БУРИЛА

Превод

Благовеста ЛИНГОРСКА

лесно. За него ни е необходима протегнатата ни лява ръка. Сега да свиеш пръстите от чиста любов към Бог. Както знаем, Бог няма да ни съди според това какво сме направили, а по това дали сме го извършили с любов. Много „попечелившо“ е да свиеш петте пръста на лявата си ръка от любов към Бог, отколкото по някаква друга причина със същите пръсти да надвиши дракона с три глави. Предложено упражнение за божествена любов може да се повторя по десет пъти и с двете ръце сутрин, обед и вечер.

Внимание! Има опасност от пристрастяване. С времето малкото дело на божествената любов така те погълща, че забравяш дори да ядеш.

Това е началото на поста.

Дон Рето Наи

По www.catholic-news.bg

(Преведено от <http://www.amicidio.com/cms>)

За терзанията на поста

литвата за поста, изглежда като че ли тя ще ме довърши. И аз напускам черквата с ложни помисли, вместо да изпадна в екстаз. Нищо чудно тогава, че храмовете са почти толкова празни през постните, колкото и през останалото време на годината.

Моята спасителна мисъл: работата е също молитва. Това поне често се чува. Преди

Отец Ломбарди: Радио Ватикан е гласът на надеждата и свободата в света

Пиза е първият град, който тържествено отбеляза Международния ден на радиото, тъй като именно тук преди повече от 100 години Гулиелмо Маркони - изобретателят на радиото, изгражда своята междуkontинентална радиостанция в Колтано. В навечерието на Международния ден на радиото - 13 февруари, Радио Ватикан навлезе в своята 81-ва годишнина, което бе повод неговият директор отец Федерико Ломбарди да коментира актуалността на радиото.

- Какво е радиото днес?

- Достатъчно е да се види гълкавостта на радиото като медия, която може да се слуша в различни моменти на деня и при житейски ситуации, при които човек няма достъп до други медии. Освен това радиото има свой начин на комуникация, различен от другите средства за информация, които дегенерират в зрелицност като например телевизията. Радиото дава възможност за по-задълбочени дискуси, чиято липса се чувства в съвременната култура. Наприимер ония нощи слушатели,

болните, незрящите... Радиото е начин за доближаване до душата на хората и затова има изключителна стойност. Не трябва да се забравя, че радиото използва музика като форма на изкуството, а знаем нейното важно място в живота на всички и особено на новите поколения. Между другото радиото не изисква големи инвестиции и е подходящо за местни комуникационни инициативи особено в бедните и в развиващите се страни.

- Как обаче радиото може да запази своята идентичност при непрестанното техническо развитие?

- Нашата специфична идентичност зависи от мисията и от посланието, които искаме да предадем. Разбира се, изразният език и средствата непрекъснато се променят, но ние продължаваме да се наричаме радио, защото се развива в крак с мултимедийността и цифровизацията. Публикуваме текстовете в интернет, правим видеоновини, посредством плейър предаваме директно кадри от Ватиканския телевизионен център. Тоест вече сме навлезли в един свят, който не е тясно свързан

с радиофonia, а понякога хората не забелязват това. Ние продължаваме да се наричаме Радио Ватикан, но не сме обикновено радио, въпреки че запазваме характерния лаконичен и бърз изказ, кое то е много важно за различните езици и култури, в които разпространяваме посланията на Църквата.

- Как виждате мисията на Радиото на папата в бъдеще?

- Радио Ватикан има особени приоритети в специфичната радиофonica дейност, като например Африка и Близкият изток - зони, които са критични или които са свързани с икономически проблеми или с войната и мира. В тези зони ние трябва да присъстваме и много често радиовълните остават един от най-сигурните пътища, за да се достигне до хората. Призванието на Радио Ватикан е да бъде глас на истината в помощ на страдащите, в подкрепа на бедните и преследваните. За съжаление в света съществуват тези проблеми и ние се чувствуем отговорни да приемем тези предизвикателства.

СЪДЪРЖАНИЕ

Ежедневно програмата предлага информация, условно разделена на четири части:
- дейността на Светия престол и по-важните новини от ватиканските институции
- животът на Църквата по света
- особено значима актуална тема
- духовно формиране чрез катехистични размисления, записи на светци и свидетели на християнската вяра, молитви.

ЦЕЛИ

Българската програма се предава всеки ден с намерението да допринесе за единението на Универсалната църква и заедно с това се стреми да стимулира обновителния процес в българското общество след дългите години на тоталитарен режим. Особено внимание се отделя на диалога с другите Църкви и култури, както и на български политически, обществени и

религиозни представители, преминаващи през Рим. В това число и на икуменическите отношения в контекста на Източната традиция с поглед към европейската интеграция.

Освен актуалната информация за живота на Католическата църква и дейността на папата се стремим да достигнем и онни слушатели, които не са католици, но наричаме хора с добра воля. Като цяло нашата информация се стреми да надхвърли църковните и религиозните рамки с желанието да даде по-хуманен и по-християнски прочит на съвременния свят. Защото мирът, справедливостта, социалната хармония и реализацията на човека са ценности, които са част от хуманизма и мисията на Църквата.

ЗА ДА НИ СЛУШАТЕ

Програмата е с времетраене 19 минути и се излъчва два пъти дневно:

- в 21.20 ч. и повторение на предаването в 6.40 ч. българско време
- на средни вълни (MW) 1611 kHz;
- на къси вълни (SW) 6185 и 7365 kHz

Турция

Епископите настояват за юридически статут на Католическата църква в страната

Епископската конференция на Католическата църква в Турция поиска от правителството да намери решение за недвижимата собственост на Църквата от латински обред - както „съществуващата, така и конфискуваната“. Искането към турското правителство бе направено на среща в Истанбул на лидерите и представителите на различните религиозни общности в страната с турския министър за Европейския съюз Егемен Багъш. По време на срещата говорителят на турските епископи Ринал-

до Мармара илюстрира накратко историята на Католическата църква от латински обред в Турция от времето на Византия до наши дни, подчертавайки факта, че тя винаги е била поставяна на втори план поради своята универсалност и опозиция на местните Гръцка и Арменска православна църква. В разпространено комюнике след срещата турските католически епископи подчертават, че „Католическата църква все още няма юридически статут, което е причина за загубата на нейните сгради“. Поради това спорните юридически въпроси от началото на XX век все още не са разрешени. Епископите се надяват турското правителство да намери решение след публикувания на 27 август 2011 г. закон за реституция на имоти-

те на немюсюлманските религиозни общности, конфискувани след 1936 г. Изключение от този закон прави Католическата църква, смятана за фондация, чието име не фигурира в списъка от 1936 г. „Въпреки че имотите на Латинската църква не фигурират в този списък, посочват епископите, те са описани в т. нар. Списък Бомпард, подписан през 1913 г. от външния министър на Отоманска империя Сайд Халим паша и френския посланик в Турция Морис Бомпард.“ Накрая епископите споделят доверието си „в желанието и волята на турското правителство да разреши въпроса за недвижимата собственост на Латинската църква в Турция“.

13 февруари Международен ден на радиото

„Свободното, независимо и плуралистично радио е съществено за здравите общества и жизненоважно за наследстване на човешките права и основните свободи“, пише Ирина Бокова, генерален директор на ЮНЕСКО, в послание за първия Международен ден на радиото, учреден от световната организация и определен да се чества на 13 февруари. „Малко струващо и технически опростено, с потенциал за връзка с интернет и мобилните телефони - се казва в посланието на организацията - радиото има възможност да достигне до 95%

Зрънца от броеницата на Христос, за които знаем търде мало

Съпли читателю на вестник „Истина-Veritas“, броеницата на нашия Бог се състои от толкова светли имена, някои много известни, други по-малко, но във всеки случай не по-малко достойни да бъдат част от нея. Нека се запознаем по-отблизо именно с един такъв човек, живял преди около 400 г. и засвидетелствал любовта съм Спасителя, заплащащи за това с най-скъпото - живота си, и изпълнил с дела на практика повелята, която ни остави Христос: „Който иска да спаси душата си, ще я погуби; а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси! (Мк. 8, 35)

През 1608 г. става свещеник в Бърно. После развива своята пастирска дейност в различни енории и епархии в Оломоуц. През 1616 г. е назначен за енорист в гр. Холешов - седалище на управителя на Моравия Ладислав Попел ди Лобкович, на когото става съветник и изповедник. След въстанието срещу австрийската империя на благородниците от Бохемия, в по-голямата си част протестанти, неговата програма за възвръщане на католичеството в енорията става много проблематична и след арестуването на Лобкович Иван се отправя през 1619 г. на поклонническо пътуване до Мадоната от Ченстохова и за пет месеца остава в Полша в очакване на по-добри времена.

Това пътуване до Полша се оказва за него фатално! След завръщането си е обвинен в шпионаж в полза на полския крал, който междувременно се бил намесил с войските си в подкрепа на австрийския император, плячкосвайки Моравия, но по-задявайки именно гр. Холешов, чието вървави, водени от Иван Салкандер, се отправят в евхаристийна процесия срещу полските войски.

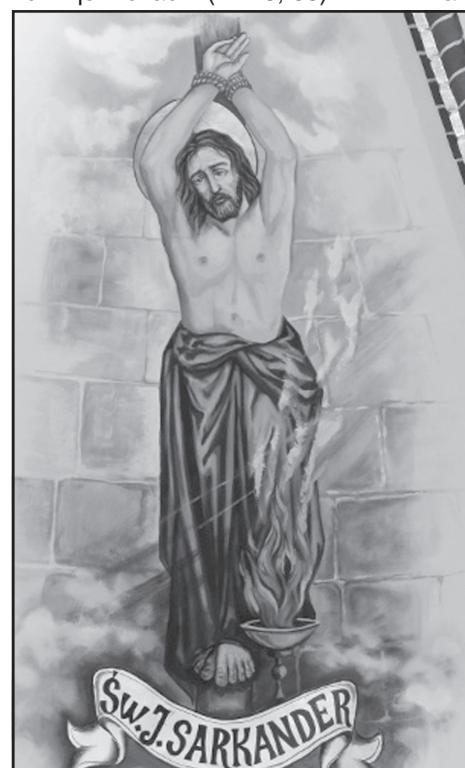
Новият висш съдия на Моравия - протестант по вероизповедание, заповядва да арестуват Саркандер по обвинение в предателство. От

13 до 18 февруари 1620 г. той е подложен на четири разпита, съпътствани от дълги и жестоки мъчения. След месец страдания издъхва на 17 март 1620 г.

Провъзгласен е за блажен от папа Пий IX на 6 май 1860 г. Процесът по beatификацията доказва, че е измъчван от омраза към вярата му, а политическият мотив е бил само за претекст.

Нима призовът на Христос не е така истински и днес и приканващ да го спазваме, защото: „Каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?“ (Мк. 8, 36)

Маргарита ВАСИЛЕВА

Свети Иван Саркандер (1576-1620 г.)

Свещеник и мъченик, роден на 20 декември 1576 г. в Скочув, в историческия регион Силезия (днешна Полша) от баща Григорий Матия Саркандер (от област Бохемия) и Хелена Горечка (полякиня), за която това бил втори брак. След смъртта на бащата през 1589 г. семейството се премества в гр. Прибор в Моравия при сина на Хелена от първия брак, който е свещеник. Иван посещава енорийското училище, йезуитския колеж в гр. Оломоуц, университета в Прага и факултета по богословие в Грац.

велик Свещеник на нашата вяра. Всъщност глаголът ни подканва, зове ни да обърнем поглед към другия и преди всичко към Иисус, да бъдем внимателни едни към други, а не да се показваме чужди и безразлични към участта на братята си. Често обаче наделява обратното поведение: безразличие и незаинтересованост, рожби на egoизма, прикрит под маската на привидна загриженост за „личната сфера“. Ала и днес отеква със сила гласът Господен, който призовава всеки от нас да има грижа за другия. И днес Бог ни призовава да бъдем „пазачи“ на нашите братя (срв. Бит. 4, 9), да изградим отношения, отличащи се с взаимна загриженост, с внимание към доброто на другия и цялостното му добруване. Голямата заповед за любовта към близкия изисква и подтиква към една осъзната отговорност за другия, който - подобно на мен - е твар и син Божи; братската съобщност в много от случаите, но също и във вярата предполага да видим в другия нашия истински втори аз, възлюбен по безкраен начин от Господ. Нека култивираме този поглед на братство, солидарност, справедливост, а също и на милосърдие и съчувствие, които естествено бликнат от нашето сърце. Божият слуга Павел VI твърдеше, че днешният свят страда преди всичко от липсата на братство: „Светът е болен. И неговото заболяване е не толкова в прахосването на ресурсите или в присвояването им от страна на някои личности, колкото в липсата на братство между хората и между народите“ (Апостолическа енциклика „За напредъка на народите“ (Populorum progressio), 26 март 1967, п. 66).

Вниманието към другия се състои в това да желаеш доброто на другия - на него или на нея, във всичките му аспекти: физически, морален и духовен. Съвременната култура, изглежда, е изгубила усета си за добро и зло, но ще се окаче принудена да проумее, че доброто съществува и побеждава, защото Бог е „благ и благодетелен“ (Пс. 118, 68). Доброто е онова, което дава подтик, което закриля и насырчава живота, братството и общението. Отговорността към близкия означава да желаем и да правим добро на другия, желаейки също така и той да се отвори към логиката на доброто; да се интересуваш от брата си, означава да отвориш очи за неговите потребности. Светото писание ни предупреждава колко опасно е да имаме закоравяло сърце, да сме в един вид „духовна анестезия“, която ни прави слепи за страданията на другия. Евангелист Лука привежда две притчи на Иисус, в които се дават примери за такава ситуация, която може да възникне в човешкото сърце. В тази за Добра самарянин свещеникът и левитът отминават с безразличие човека, ограбен и пребит от разбойниците (срв. Лк. 10, 30-32), а в другата става дума за богатия

чревоугодник, за човек, преситен от блага, когото не го е прижика за положението на сиromаха Лазар, издъхнал от глад пред вратата му (срв. Лк. 16, 19). И в двата случая се сблъскваме с пълната противоположност на това „да бъдем внимателни“, да гледаме с любов и състрадание. Какво възпрепятства този човешки и обичен поглед към нашия брат? Най-често материалното богатство и пресита, а също и изнасянето на преден план на собствените ни интереси и собствените ни предпочтения. Никога не би трябвало да не можем „да проявим милосърдие“ към страдащия; никога сърцето ни не би трябвало да е дотолкова обсебено от нашите неща и проблеми,

(срв. Еф. 5, 11). Традицията на Църквата причислява към духовните милосърдни дела и това „да се укоряват грешниците“. Важно е да се възстанови нова измерение на християнската любов. Не е нужно да се мълчи пред лицето на злото. Имам предвид поведението на някои християни, които от респект към човешката личност или просто за удобство следват общоприети нагласи, вместо да предпазят собствените си братя от начини на мислене и действия, които противоречат на истината и не водят към доброто. Християнският укор обаче никога не е вдъхновен от духа на осъждането и инкриминирането, а най-вече от духа на любовта, милосърдието и истин-

трябвало да бъде така в християнската общност! Апостол Павел ни подканва да търсим онова, що служи за „мир и взаимно назидание“ (Рим. 14, 19), защото сме длъжни да служим на „ближния в доброто, за назидание“ (Рим. 15, 2), без да търсим собствено полезното, а „ползата на многото, за да се спасят“ (1 Кор. 10, 33). Това взаимно изправяне и насырчение в дух на смирене и любов би трябвало да бъде част от живота в християнската общност. Ученитите на Господ, единени с Христос посредством Евхаристията, заживяват в общение, което ги свързва едни с други като членове на едно тяло. Което означава, че другият ми е съпричастен, че неговият живот и неговото спа-

3. „За да се насырчаваме към любов и добри дела“: да напредваме заедно в светостта

Този израз от Послание до евреите (10, 24) ни подтиква да разгледаме всеобщия призив за святынен път към духовния живот, показвайки ревност за по-добри дарби и една все по-възвишена и плодотворна любов (срв. 1 Кор. 12, 31; 13, 13). Взаимното внимание има за цел взаимопроникването от една действена и всевелика любов „като лъчезарно светило, което свети все повече и повече досред пладне“ (Притч. 4, 18), в очакване да преживее деня без затънението на Бог. Така и самата Църква възниква и се развива до пълно съзряване в Христос

„И нека бъдем внимателни един към други, за да се насырчаваме към любов и добри дела“ (Евр. 10, 24)

ми, че да остава глухо към въпъла на бедняка. И обратното, тъкмо присъщото смирене на сърцето и личният опит за страданието могат да пробудят вътрешния източник на състрадание и съчувствие: „Праведникът грижливо вниква в тъжбата на бедните, а нечестивецът не разследва делото“ (Притч. 29, 7). Така разбираме блаженството на тези, които „ще се утешат“

(Мт. 5, 4), сиреч на тези, които са на път да напуснат самите себе си, трогнати от болката на другия. Срещата с другия и отварянето на сърцето ни за неговите нужди са поводи за спасение и блаженство. „Да бъдем внимателни“ към брата ни, предполага на първо място грижата за неговото духовно благо.

И тук ми се иска да се спра на един аспект от християнския живот, който ми се струва, че изпада в забвение: братското изправление с оглед на вечния живот. Днес като цяло сме особено чувствителни към речите за грижа и любов спрямо физическото благосъстояние на другите, но се премълчава почти изцяло духовната ни отговорност към нашите братя. Не е било така в ранната Църква и в достатъчно зрелите общности на вярата, където се е вземало присърце не само телесното спасение на брата, но и на душата му с оглед на неговата крайна участ. В Светото писание четем: „Дай съвет на мъдрия и той ще бъде още по-мъдър; научи праведния и той по-вече ще напредне в знание“ (Притч. 9, 8). Сам Христос предписва да изобличиш брата си, ако съгреши против тебе (срв. Мт. 18, 15). Глаголът, използван за да обозначи братското изправление - *elenchein*, е същият, който указва пророческата мисия по изобличаване, присъща на християните спрямо поколението, снизходително към злото

ската загриженост за добро на близкия. Апостол Павел заявява: „И да падне човек в някое прегрешение, вие, духовните, поправяйте такъв с дух на кротост, като се пазите да не би и вие да бъдете изкушени“ (Гал. 6, 1). В нашия свят, просмукан от индивидуализъм, е необходимо да се преоткрие значението на братското изправление, за да вървим заедно към святынта. Защото „седем пъти ще падне праведник“ (Притч. 24, 16), казва Писанието, а ако ние всички кажем, че нямаме грех, себе си мамим (срв. 1 Йоан 1, 8). И все пак е голяма услуга да помагаме и да оставим да ни помогнат в прочита на истината, за да подобrim собствения си живот и да поемем по-правилно по пътя на Господ. Винаги има нужда от поглед, който обича и изправя, който знае и разпознава, който различава и прощава (срв. Лк. 22, 61), както е направил и прави Бог с всеки от нас.

2. „Един към други“: дарът на взаимността

Такова „пазене“ на другите контрастира с една мисловна нагласа, която свеждайки живота само до земното му изменение, не го разглежда в есхатологична перспектива и приема морален избор само в името на индивидуалната свобода. Общество като днешното може да остане глухо било за физическите страдания, било за духовните и моралните изисквания на живота. Не би

засягат моя живот и мое спасение. Тук стигаме до един много дълбок елемент на общението: нашето съществуване е обвързано с това на другите както в доброто, така и в злото; затова както грехът, така и делата на любовта имат също и социално измерение. В Църквата - мистично Тяло Христово - се проявява истината на тази взаимност - общността не само се покайва и иска прошка за греховете на своите чеда, но и с ликуване продължава да засвидетелства добродетелите и любовта, които набират сила в нея. „А членовете еднакво да се грижат един за други“ (1 Кор. 12, 25), настоява свети Павел, защото сме едно тяло. Любовта към братята, чийто израз е милостинята - типична великопостна практика заедно с молитвата и постенето - се кореня тъкмо в тази обща съпричастност. С конкретната си загриженост към най-бедните всеки християнин може да изрази своята причастност към единното Тяло, каквото е Църквата. Вниманието към другите във взаимността е също признаване на доброто, което Господ извършва за тях, и начин да се благодари заедно с тях за щедростите на благодатта, които добрият и всемогъщ Бог продължава да извършва за своите чеда. Щом един християнин съзре в другия добрия дела на Светия Дух, той не би могъл да не прослави Небесния наш Отец (срв. Мт. 5, 16).

(срв. Мт. 25, 25). Всички сме получили духовни или материалини богатства, полезни за осъществяването на божествения план, за доброто на Църквата и за лично спасение (срв. Лк. 12, 21; 1 Тим. 6, 18). Духовните наставници ни напомнят, че в живота на вярата не се напредва заднешком.

Скъпи братя и сестри, нека посвещенем тази винаги актуална покана на „високото равнище на християнския живот“ (Йоан-Павел II, Апостолическо писмо „Да посвещенем новото хилядолетие“, 6 януари 2001, 31). Мъдростта на Църквата в разпознаването и провъзглаждането на блаженството и светостта на някои образцови християни има за цел да предизвика желание за уподобяване на добродетелта. Свети Павел настоява: „... преваряйте се в почит един към други“ (Рим. 12, 10). Пред лицето на един свят, който изисква от християните обновено свидетелство на любовта и на верността към Господ, всички усещат наложителността на тоя да се надпреварваме в любовта, в служението и в добрыя дела (Евр. 6, 10). Това изискване е особено важно в светото време на подготовката за Пасха. С пожеланието за един свят и плодотворен Велик пост ви поверявам на застъпничеството на Блажената Дева Мария, от сърце изпращайки на всички вас апостолически благослов.

Превод Тони НИКОЛОВ

Благовещение

Когато честваме светия празник Благовещение, празник на надеждата за изкуплението на човешкия род, историята на Църквата ни припомня (сполучливо определено от Шатобриан (1768-1846) като „хидра“) явлението ерес, т. е. всяко осъдително отклонение от истините на вярата, заложени във „Веруто“ на Никейския събор (20 май 325 г.), истините, които изповядват Христовите последователи. Ереси в живота на Църквата се появяват още през първите векове на Христово то благовестие: ариянската, иконоборческата, пелагианска, монофизитската, моно телитската, павликенската и още редица христологически ереси. През Средните векове възникват ереси, изповядвани от богомилите, албигойци, катарите и т.н. Списъкът е предъльг, но една от най сериозните ереси, които застрашават устоите на вярата, е несторианската. Наречена е на името на Несторий (380-451), монах и игумен на антиохийски манастир, презвитер на Антиохийската църква, а от 428 г. по разпореждане на император Теодосий II (408-450) и патриарх на Константинопол. Несторий упорито твърди, че Дева Мария е само Антропотокос - майка на човека Иисус, или Христотокос - майка на Христос. Това учение отхвърля най-блъскавата слава, с която едно Божие създание може да бъде удостоено, в случая Девицата от Назарет - богоматеринство.

Възбуденият спор е изключително сериозен, тъй като освен богоматеринството на Дева Мария засяга и доклада за двете естества на Иисус - истински Бог и истински Човек. Нещо повече - като отрича богоматеринството на Дева Мария, несторианската ерес косвено отхвърля и тайната на Пресвета Троица - Бог, Син и Свети Дух.

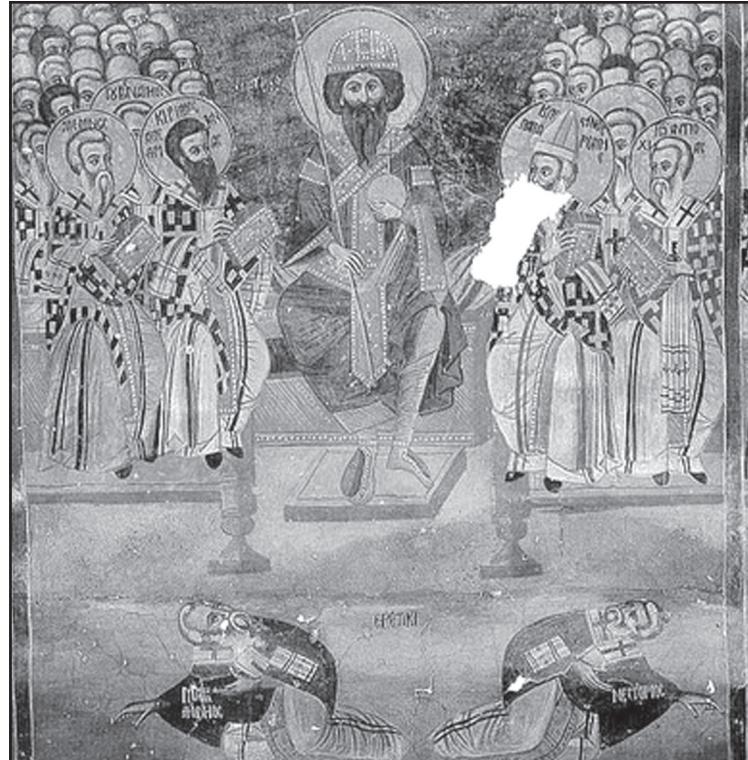
За да прекрати този спор, разтърсващ Църквата, породен от несторианската ерес, император Теодосий II свиква църковен събор, който да се проведе в Ефес. Мястото не е избрано случайно - в Ефес е живяла Божията майка, поверена на грижите на апостол и евангелист Йоан лично от издържащия на Голгота Христос.

Съборът е открит на 22 юни 431 г. с участие на повече от двеста епископи, представители на Църквите от цялата империя. Учението на Несторий е осъдено, самият той е лишен от патриаршеско достойнство, след което е въдворен в антиохийския манастир, на който е бил игумен, и през 451 г. умира в забвение. Съборните отци единодушно провъзгласяват Пресветата Девица Мария за Теотокос, т. е. за Божия майка, с кое то прекратяват спора в логото на Църквата. Жители на гр. Ефес посрещат с голяма радост и тържество решението на събора и цялата Църква ликува. След откриването на къщичката, в която е живяла Божията майка в Ефес - известната Meryem Anna evi, потокът от

поклонници от цял свят не секва. В чест на Пресвета Богородица всяка година на 15 август на хълма Bülbül dag (Славеевата планина), където е къщичката на Божията майка, се провеждат тържества в чест на Теотокос - Пресвета Богородица. Освен това не случайно по текста на ангелския поздрав към Девицата от Назарет много композитори ни завещаха мелодични и вълнуващи „Ave Maria“, включени в репертоара на световноизвестни певци. Кой не се присъединява молитвено към изпълнителя, когато възхвалява Божията майка с вълнуващата Шубертова „Ave Maria“ или с „изплувалата“ от Баховата прелюдия „Ave Maria“ на Шарл Гуно, колкото и рядко да се изпълняват заради пропуска композиторът да включи в творбата си възхвалата към Дева Мария - „Mater Dei“.

И тъй, след църковния събор в Ефес несторианската ерес премина в историята. Днес милиони Мариини чеда ежедневно призовават Небесната си майка с поздрава на Ангелското благовестие: „Радвай се, благодатна Марийо, майко Божия, моли са за нас...“

Иван ТЕОФИЛОВ

Съборът в Ефес

7 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1460)
март 2012 г.

Световен икуменичен молитвен ден на жените

Молитвата е подгответа от жените на Малайзия. Мотото, което те са избрали, е „Нека правдата да надделее!“ Откъси от Стария и Новия завет, свързани с Божията правда, правосъдие, милосърдие са включени в молитвата: „...пак аз ще се веселя в Господа, ще се радвам в Бога на спасението си. Иехова, Господ е сила ми...“, „Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се насятят“. Защото словото на Господ е право и всичките му дела са извършени с вярност.

Този икуменичен ден за молитва е фиксиран за първия петък на март, т.е. за 2 март 2012 г., а мястото е в храм „Успение Богородично“ - ул. „Люлин планина“ № 5, от 16 ч., София

Участници в програмата

Църквата в Свищов чества 10-годишен юбилей

От стр. 1

за празника. Сред тях имаше и представители на други вероизповедания.

В началото на службата отец Патрик приветства всички хора, уважили празника на енорията, и честити на свищовлии годишнината на черквата. Архиепископ Януш Болонек поздрави всички и предаде сърдечни поздрави от папата, който се присъединява духовно към нас и ни изпраща своя апостолически благослов. Негово високопреосвещенство обясни на присъстващите символиката на числото 10: „Днес - каза той - честваме десет години от освещаването на тази черква, която радва католиците в Свищов. В големите световни религии числото десет се смята за свещено, защото символизира съвършенство и безкрайност. Човек има десет пръста, Бог дава на Мойсей десет Божи заповеди, преди потопа в Израел е имало десет патриарси, в много от притчите се явява числото десет. В Църквата има понятие десетък. И ето, католическата общност в Свищов има своето число десет, защото от десет години велича Бог в тази черква, и то в деня на Дева Мария от Лурд.“ Папският нунций призовава хората да вярват и да следват примера на Дева Мария, да ѝ се уповават и да се молят. Той подари на енорията

чаша и филон - спомен от неговата 50-годишна свещеническа служба и от неговата родина Полша.

След причастието видимо развлечено отец Фортунато се обръща към всички, като казва, че няма думи да опише радостта си и че където и да бъде, част от сърцето му ще остане завинаги тук, в Свищов. Кметът Станислав Благов поздрави всички и увери, че ще продължи доброто сътрудничество с католическата общност в града. Поднесени бяха подаръци на видните гости. Отец Патрик благодари на всички, които присъстват на юбилея, и на Бог.

След празничната литургия в салона на черквата беше представена програма, подгответа от отец Патрик и сестра Франческа, с участието на енориашите. Водещ беше Алекс - студент в свищовската академия и член на организацията на Червения кръст. Беше изгответа презентация от Цветелина и Йонка - от енорийската група на младежите, запознаваща гостите с историята на енорията и с нейните дейности. Присъстващите успяха да видят и снимки на храма още от създаването му. Църковният хор с корепетитор Бисера Друмева зарадва гостите с тържествените песни „Аве верум“, „Анима Кристи“ и др. Първата си песен „Черната Мадона“ посветиха на апостолическия нунций Януш Болонек като спомен за страната му. Деца, посещаващи катехизис, изпълниха любимите си църковни песни: „Христе, Ти“, „Хвален си“ и „Аз съм спасен“. Малките участници в програмата показваха и любовта си към Бог чрез рецитиране на стихотворения. Отец Патрик представи своята страна с две прекрасни песни на Жо Дасен - „Индийско лято“ и „Шан-з-Елизе“. В програмата се включиха и отците пасионисти Фортунато, Валтер, Енцо, Паоло и Ремо, както и сестра Франческа, които изпълниха песента „О, соле ми“. Накрая големи, малки и публика изпяха „Моя страна, моя България“.

Всички си отидаха с радостни сърца, обогатени и доволни.

Лондон Католическите епископи са обезпокоени от промените в определението за брака

„Предстоящата консултация на правителството за промяна на определението за брака е причина за беспокойство у много хора в нашето общество. Затова настъпват католиците да участват в консултацията и да заявят публично своите възражения.“ Това пише в комюнике, разпространено от Епископската конференция на Католическата църква във Великобритания и Уелс, архиепископ Питър Смит, който от името на Католическата църква в страната дава своята подкрепа на движението „Коалиция за семейството“. Движенето даде началото на кампания за „запазването на настоящото определение за брак в английското право“. „Не е необходима промяна на това определение - предупреждава архиепископ Смит, - защото „Civil Partnership Act“

вече предвижда гражданските права на двойките от един и същи пол. Тази промяна не е желателна, защото ще промени коренно законната цел на брака, премахвайки всяка основа за прокреацията и възпитанието на децата. Бракът е основна обществена институция и никој държавата, никој Църква имат правото да определят неговото значение. Заедно с Англиканската църква и новата „Коалиция за семейството“ ще настъпват хората да подпишат петицията, изразявайки своето възражение за промяна в закона за брака“, посочва архиепископът.

Във Великобритания са разрешени гражданските съюзи между хора от един и същи пол, но не и бракът между тях.

Даринка КАРАДЖОВА и Бонка ПАВЛОВА, енория Свищов

„Блажен, който вземе и разбие о камък твоите малденци!“, пее хорът словата на 136-и псалм през седмиците, предшестващи Великия пост. Бавно и тъжно, а понякога дори заплашително звучат тези думи в храмовете. Ние сме свикнали с тях дотолкова, че съдържанието им вече едва ли шокира никого.

Както с лека ирония отбелоязва Клайв Стейпълс Луис: „Когато четем някои псалми, омразата лъхти в лицата ни като огнено дихание. Понякога тази омраза не плаши, но само защото е смешна за съвременния разум.“

Може би най-простото нещо би било изобщо да не обръщаме внимание на тези ужасни думи, да ги отхвърлим. Но уви, подобни стихове не са нещо чуждо в псалмите и у пророците. Напротив, те напълно органично се съчетават с другите наистина прекрасни стихове от тези песнопения. Псалмите буквально пронизват цялото църковно богослужение под формата на препратки, намети, образи. И е просто невъзможно да не им обърнем внимание. Затова онзи, който за пръв път или от скоро идва в храма, неизбежно си задава въпроса - защо в Църквата, която проповядва за Бога-Любов, за Христос, Който повелява да общаме дори и враговете си и се е молел за онези, които са Го разпъвали, те звучат точно противоположно?

Например в Шестопсалмното молещият се в храма ще чуе следното моление на псалмиста, отправено към Бог: По Твоята милост изтреби враговете ми и погуби всички, които угнетяват душата ми, защото аз съм твой раб (Пс. 142, 12). Или в богослужението Първи час: От ранни зори ще изтребвам всички нечестивци на земята (Пс. 100, 8). А през Великия пост много по-често ще чуваме и следните пожелания на псалмиста: Дните му да бъдат кратки и неговото достойнство друг да вземе; децата му да бъдат сираци, а жена му - вдовица; децата му да се скитат и да станат просяци и да просят хляб извън своите развалини; заимодавец да заграби всичко, що има, и чужди да разграбят труда му; да няма кой да го пожалее, да няма кой да се смили над сираците му (Пс. 108, 8-12). Примери от подобни богослужебни текстове има предостатъчно.

Означава ли всичко това, че Бог има врагове, които Той мрази? И ако не е така, то защо тези думи звучат в храма?

Нека е благородна яростта... И все пак...

Обикновено вместо ясно обяснение защо Църквата е приела тези текстове в своето богослужение, на питанция на дълго и нашироко му преразказват целия исторически контекст, в който са били писани старозаветните книги. Обясняват му, че времето е било трудно, че обкръжението не е способствало... и т. н., и т. н.

* Бих оставила „зложелателни“ псалми. Не виждам друго по-добро - ако, разбира се, няма никакво утвърдено название; не открих засега нищо конкретно в български език - б. пр.

Б. ред.: Според „Нов библейски речник“ (изд. „Нов човек“, 2007 г.) това са „клетвени“ псалми

Разбира се, този, който добре познава Кодекса на Хамураби, може да приеме Мойсеевия закон за нежен и хуманен. Знайки днес, че в жертва на финикийските богове ежегодно са били принасяни стотици деца, на съвремените хора им е по-лесно да разберат постыплата на пророк Илия, който убил четиристотин прораци на Баал. А пък на фона на езическите владетели от онази епоха който и да е цар на Израил - дори най-нечестивият - ще изглежда нещо като Дядо Коледа. И все пак... жестокостта не престава да бъде жестокост дори на фона на съвсем откровеното зверство.

Нищо не би обяснил на новопокръстения и фактът, че

ни прекарал в подобна секта около девет години. По-късно той споменава в своите „Изповеди“, че буквалният прочит на старозаветните текстове го „убивал“. Те му се стрували като „проповеди на разворот“. Августин бил дълбоко отвратен от изобилието на жестокост, несправедливост и насилие в Стария завет и едва срещата с Амвросий Медиолански му дава отговор на терзаещите го въпроси и му помага да скъса с манихейството¹.

И все пак в августиновото тълкование към Псалтира, (като изтънчен ретор и оратор) ние вече срещаме забележителните слова за него (Псалтира) на същия този Августин Блажени, думи, които сякаш не

мент от културно-психологическо естество. Става въпрос за това, че съвременният човек не притежава нито навик, нито вкус по отношение на подобна екзегетика. Нещо повече, днешният читател понякога изпитва скрита неприязнь към алгоричния прочит на Писанието. Думите „тълкуване“ и „ължа“ са за него ако ли не синоними, то съседни в един понятиен ред и предизвикват асоциации с лукавото юридическо извъртане, само че разгърнато в друга плоскост. „Законът е като врата в поле...“, „Поповете могат да изтълкуват всичко, както им е угодно...“ - подобни разсъждения на нашия съвременник често могат да се срещнат в християнските

мислите на всеки човек. Аз бих могъл да посоча и думите, и делата, но те не се раждат преди помислите и затова приписвам на помислите всичко. Помисълът предхожда, а след това чрез думите и делата се формира общението на човек с човека.“ С други думи всичко, което се случва с човека през неговия живот, е строго обусловено от процесите, които се съществяват в неговата душа. Това, което става в неговата мисловна сфера, определя и целия му външен живот, неговите думи, постъпки и последствията от тях. Или казано още по-просто: човек преживява вътре в себе си, в своите помисли, целия си живот. И главната ценност на псал-

Защо християните имат нужда от „зложелателните“ псалми?*

апостолите и първите християни са били евреи, за които псалмите са били основното съдържание на старозаветното богослужение. Та те дори след обръщането си към християнството са ходели да се молят в еврейския храм. Старозаветната молитва за тях е органична част от традицията, в която са израснали. Но нали от онова време вече са изминали две хиляди години? Нима толкова дълго време в Църквата не са се намерили думи, с които тя би могла да изразява своите чувства по един по-благ начин?

Въсъщност още през II в., след смъртта на апостолите, Църквата се е състояла предимно от елини. Европеите християни продължавали да живеят в малки общности, затворени и изолирани. В тези общности се е спазвал шабатът (съботата), те запазили оригиналното име на християните - „ноцрим“, т. е. „назаряни“, в памет на Исус от Назарет. Имали са свои епископи и свои храмове. В средата на II в. свети Юстин Мъченик пише, че познава хора, които спазват Закона и живеят по християнски. Но дори и тогава това са били само отделни общности. А Църквата се изпълвала най-вече с хора от друга, небиблейска традиция, възпитани чрез идеите и творчеството на Платон, Аристотел, Цицерон и Вергилий.

Може би тези древни християни са възприемали по по-различен начин текстовете на псалмите? И това, което нас ни шокира в Стария завет, да е било напълно приемливо за тях?

Историята на древната Църква показва точно обратното. През този период се появили много ереси¹ и вероятно една от причините е, че хората не могли да приемат Стария завет, защото смятали, че жестокостта и насилието, описани в старозаветните книги, са действия на злото начало - на силите на мрака и на материјата, противопоставяйки го на новозаветното откровение - на силите на светлината и духа. Хората охотно отивали при еретиците, защото в това противоборство между силите на тъмнината и светлината виждали прост и разбираем отговор на „проклетия“ въпрос за произхода на злото и страданието в света. Августин Блаже-

произтичат от буквалния текст на псалмите: „пенето на псалми краси душата, ангелите на помощ призовава, демоните прогонва... Прибавя вяра, надежда, любов... дявола посреща, Бога показва... гнева прогонва, всяка ярост усмирява, и гнева съкрушава, това е непрестанна хвала на Бога...“

И така, в какво се състои въпросът? Защо изказванията на един и същи свят човек по един и същи въпрос могат да бъдат толкова различни едно от друго?

В действителност не всичко е точно така

В своите „Изповеди“ Августин Блажени описва учението на свети Амвросий така: „Радвах се освен това, че вземах да чета Стария завет - Закона и пророците - вече не с ония очи отпреди, когато ги разглеждах като безсмислица, когато обвинявах твоите свети люде, че са ги разбирали по начин, по който те въсъщност не са ги разбирали. И слушах с радост Амвросий често да казва в проповедите си пред народа така, сякаш подчертаваше най-грижливо като правило, че буквата убива, а духът животвори (2 Кор. 3, 6). В думите, които, схванати буквально, изглеждаха да учат на неща погрешни, той откриваше духовната същност, като отсланяше техния мистичен покров; и казаното от него не ме дразнеше, маркар и да казваше неща, за които все още не знаех дали са верни.“³ Би могло да ни се стори - ето отговора на всички недоумения! И действително този аргумент най-често може да се чуе в отговор на въпроса защо в християнския храм се чuvат думи на омраза и вражда. Алегоричното, духовното обяснение на псалтира звуци много по-убедително от описание то на жестоката реалност на епохата, в която са били написани псалмите. Можем да споменем много християнски автори, започвайки от Ориген и завършвайки със свети Теофан Затворник, които са тълкували псалтира в този „животворен извор“, за който пише блаженият Августин. И разбира се, подобно светоотеческо тълкуване е необходимо за правилното разбиране на всеки свещен текст.

Но за съжаление днес цялата тази брилянтна аргументация „според светите отци“ понякога се сблъсква с един мо-

форуми в интернет. На подобен човек можеш до безкрайност да му обясняваш Писанието „според светите отци“, но това малко ще го впечатли. В ерата на информационните технологии дори що-годе грамотните добре знаят, че само да искаш, можеш да изтълкуваш всеки текст по свое усмотрение. Затова всяко споменаване за иносказателен смисъл често се посреща с инстинктивно недоверие.

За съжаление в подобно преудбено отношение се съдържа и известна доза истина. И преди да предлагаме алегорично тълкуване, най-напред е необходимо да обясним в какво се състои стойността на дадения текст сам за себе си и защо въобще е нужно той да бъде подлаган на тълкуване? И защо - независимо от наличието на тези трудни и непонятни за нас места - Църквата все пак го е въвела в своето богослужение?

Великият духовен закон на битието

Разсъждавайки върху псалмите, всеки от нас може с право да попита: „А въобще какво отношение към всичко това имам аз и моята молитва? Как съвременният човек може да се сравнява с царе като Давид или Соломон?“ Те в своите страсти и желания наистина са могли да се вихрят по царски. Днешният читател на псалтира си живее тихо и мирно в своя двустаен апартамент, с никого не иска да воюва, загрижен единствено за това от кого да вземе пари назаем и как след това да му ги върне. И даже не възнамерява да отнема жената на близния си - та той и със своята собствена жена не може да се оправи...

Повечето хора успешно избегват изкушенията на богатството, властта, изключителния талант и свръхестествените способности. Дом, работа, скромни забавления, почивка, пътуване до морето, в най-добрая случай в чужбина, и след това отново - дом, работа... И така през целия живот.

Но има един духовен закон, който действа във всеки от нас независимо от позицията ни в обществото. Този закон е много точно формулиран от преподобния Марко Постник. В отговор на въпрос на ученици от къде се събират толкова скърби, преподобният Марко казва: „Причина за всяка скръб са по-

тира в християнската традиция се състои именно в това, че той е точна, пълна и обемна картина на човешката душа. По думите на свети Атанасий Велики, „в тази книга е премерен и описан със слово целият човешки живот - и душевните разположения, и движенията на помислите, и освен изобразеното в нея нищо повече не може да бъде открито в човека“.

Богатството и бедността, славата и неизвестността, властта и безвластието нищо не променят в тази картина. Тя нали всеки човек има свое лично царство, където Бог го е призвал да бъде едновременно цар и военачалник. Това царство е светът на нашите мисли и вътрешни мотивации, нашето сърце. Именно тук ние просто сме задължени да упражняваме своята власт над страстите, именно на това погле сме длъжни да воюваме с духовете на злобата.

Кой е виновен?

Псалмите не са само молитва. В тях като в огледало пред човека се открива неговият собствен вътрешен мир - от висините на богоиздобрението до дълбините на грехопадението. Но опитът на преживяването, открит в това огледало, може да бъде много различен. Някой ще се ужаси от това, което ще види там и ще моли в покайна молитва Господ да изцели тъмните страни на душата му, открили се в псалмите. Друг пък би могъл да реагира като персонажът от известната басня на Крилов „Огледало и маймуна“:

Виж там оная грозница срещу мене, кума!
Какво е туй подскачане, кривене!
Повярвай ми, ала да знам, че си приличаме на косъмче със нея,
не бих могла аз да живея - обесила се бих от срам!
А пък ти знаеш, между моите сестри
такива кривли имаме две-три - на пръсти ще ги изброя дори.

„Не може да бъде, това не съм аз!“ - този вик на болната душа е познат на всеки християнин. Това е естествената реакция против греха, против злото в самите нас. Но какво да правим по-нататък:

Кума, не е ли по-добре вместо да седнеш

На хората граш, на Бога угоден

200 години от рожденияето
на отец Едоардо от Торино

„Един от най-продуктивните книжовници от епохата на Възраждането, и то не само в рамките на българо-католическата общност“, „водеща фигура в развитието на българската павликянска книжнина през втория период“ - така между другото го характеризира проф. Красимир Станчев на V българо-италиански симпозиум (Пиза, 1990 г.) в доклад, изцяло посветен на забележителния свещенодеятел: „Отец Едоардо от Торино и българската павликянска книжнина“.

Отец Едоардо Валпа, капуцин, е роден на 29. II. 1812 г. в Торино. Преди да е навършил 30 години, пристига в България на 13.XII.1841 г., за да се посвети на идеята за духовното укрепване и издигане на католиците в Пловдивско. След кратък престой в Калъчлии (днес кв. Генерал Николаево на град Раковски) той се установява в Хамбарлии (днес Житница), където служи до края на 1845 г., а останалите 27 години от живота си прекарва в Калъчлии (†7. I. 1873 г.). Тук той построява и първата солидна черква, с две стаи за болница. Българския език изучава най-напред по говора на хамбарлии и по католишката книжнина, създавана на местен народен говор с латински букви по италианския правопис от XVIII в. Предполага се със сигурност, че е познавал и Болгарска граматика на Неофит Рилски (1835). Според проучванията на професор Любомир Милетич (1903) отец Едоардо е автор на първата Българска граматика за италианци, на Италианско-български речник, на Словарни от Калъчлии (Memorie di Kalaclia) и на още много ръкописи, засега в неизвестност. Запазили са се: Българско царописмо (преправка на „Царственик“ от Христаки Павлович, в НБКМ в София) и няколко творби в анонимен павликянски сборник (в Народна библиотека „Иван Вазов“ в Пловдив). Както изтъква Кр. Станчев, отец Едоардо обогатява католишката книжовна традиция с нови текстове и я разнообразява жанрово с преводи на драматични творби.

Посмъртно, през 1878 г., излизат отпечатани в Рим четири книги, съставени или препедени от отец Едоардо, които са били широко използвани, макар че след Освобождението писането на български с латиница се изоставя. Заглавията им - за улеснение на читателя - предаваме на кирилица, осъвременени и в съкратен вид: Мислене за мъките Исускръстови (1847), Науки от свети Франциско от Салес и от блажени Егидио (1847), Науки за християнския живот (1863) и Избрание от богомилни хвалби и песни. С името на отчето се свързва, макар и не толкова сигурно, още една книга: Mesecat od Marta (Rim 1878), т. е. „Месец март“. Някои от текстовете, включени в тези книги, се знаеха наистзут даже и от неграмотната

част от населението.

Понеже сме във Великденските пости, ще се спра малко на първата книга: Мислене за мъките Исускръстови. Да се правят на всеки ден по големи пости. Първите четири четива (с. 1-17) от тази книга са препечатвани на кирилица в католическия календар „Св. Кирил и Методий“ за 1937 г. (В. Чапликов, Бележки за книжовното ни минало. Книга за страданията Христови, с. 45-56). Текстът е публикуван по стария правопис, с особеностите на местния говор, но и с обяснения на думите, които са били счетени за непознати на читателя. Тези четири четива са: Последен разговор между Светата майка и Божествения неин Син (в книгата предхождано от: „Пепелена Среда - Как Исускръст обади неговите мъкни на Девица Мария“); Първи четвъртък от големите пости - Как Исускръст разговори (т.е. утеши) Д. Мария; Първи петък от големите пости - Как Девица Мария се мъчи да улесни мъките на Иисуса; Първа събота от големите пости - Жалби от Девица Мария зарад мъкки Исускръстови.

В Евангелието почти нищо не се казва за този драматичен епизод от живота на Христос и Дева Мария. Италианският мисионер поднася на своето паство липсващо преди това четиво за психологическите преживявания, за душевните страдания на Единородния син, Който не може да не сподели с майка си, че предстои да бъде измъчван, унижаван и наказан с позорна смърт, макар че много добре съзнава, че това я наранява тежко. В диалога между двамата е предадена и горчивата мъка на майката, която би предпочела сама да понесе тези изтезания, отколкото да гледа сина си, подложен на тях. Освен мислите и чувствата на двамата участници в този диалог отец Едоардо доста умело представя и позицията на съчувствящия им разказвач. Създад е четиво от огромно религиозно-възпитателно и нравствено-поучително значение.

Книжовното наследство на италианския мисионер - макар и сравнително добре познато - заслужава по-подробно проучване. От голямо значение било подробно да се изследват всички особености на местния говор, намерили отражение в текстовете; всички южнославянски окцидентализми (хърватски елементи) в тях; формалните и смисловите особености на множеството турцизми; книжовните църковнославянски и руски елементи, отколкото и немногобройни да са те; най-после и онези елементи, които свидетелстват - непосредствено или по косвен път - за италиански или латински първоизточници на много от текстовете.

Проф. дрн
Людвиг СЕЛИМСКИ,
Катовице - Велико Търново

22 март

Света Леа

За много святата Леа, както я нарича свети Йероним, знаем само това, което той самият ни казва в нещо като траурно похвално послание, кое то намираме в едно от писмата му. Леа била заможна римлянка, която след като овдовяла - може би още млада, - се отказала от света, за да влезе в монахинска общност, на която след време станала началница. Животът ѝ като монахиня и началница бил за пример.

Ето какво казва свети Йероним:

„Толкова пълно се обърна към Бог, че заслужи да бъде глава на манастира Му и майка на девственици. След като беше носила копринени дрешки, тя умъртвяваща тялото си, като носеше власеници. Молеше се по цели нощи и поучаваше сестрите си повече с пример, отколкото с думи.“

„Толкова големи бяха смирението и подчинението ѝ, че след като е била господарка на много прислуга, сега тя сякаш беше слугиня на всички. И отколкото я смятала за достолепна жена, толкова повече тя ставаше рабиня Христова. Облеклото ѝ беше бедно и скромно; ядеше всичко, не решеше косата си, само и само за да избега от присъщата женска суетност.“

Нямаме други сведения за тази каеща се жена освен цитираното писание на свети Йероним. Рим, в който тя беше богата знатна дама, изчезна под ударите на варварите. А Леа, „чийто нов живот беше смятан от всички за умопомрачение“, стигна до нас със сировия си аромат на святост, който предизвиква тленното време.

По EWTN

Лурд показва, че Бог е обещание за живот

Интервю с епископа на Тарб - Лурд във връзка със Световния ден на болните 2012

По повод на празника на Дева Мария Лурдска, който съвпада със Световния ден на болните, агенция Zenit интервюира монс. Жак Перие, епископ на Тарб и Лурд.

- Тази година посланието на папа Бенедикт XVI набляга на тайнствата на изцелението. Можете ли да ни кажете за него повече по въпроса?

- Блаженият Йоан-Павел II пожела Световния ден на болните да съвпадне с празника на Дева Мария от Лурд. Защо беше учреден този ден и какво общо има Лурд?

- Идеята за създаването на Папския съвет за душепастирска дейност при службите на здравеопазването и Световния ден на болните идва от личния опит на Йоан-Павел II. Много време мина, преди Светият отец да може да възстанови нормалната си работа след атентата от 13 май 1981 г., чито последици го съпътстваха цял живот. Но не това е единствената причина. Блаженият бе убеден, че молитвата и поднасянето на страданията на болните играят важна роля в освещаването на Църквата и в евангелизацията. Заглавието на апостолическото му писмо *Salvifici Doloris* както разкрива неговата мисъл, така и провокира обществено мнение. Що се отнася до избора на Лурд, който е известен с чудотворните си изцеления, иска да покаже, че Бог е обещание за живот, че желанието да се излекуващ е съвсем естествено и че работата на здравните работници трябва да бъде оценена и подкрепяна от Църквата. Бернадета, която стана монахиня, беше чудесна медицинска сестра въпреки неизпълното и образование.

- Има и болести, при които е много трудно да се помага, например при психичните заболявания. Препоръчвате ли тайнствата и при тези болни?

- Да, защо трябва да ги лишаваме от тях? Психичното заболяване и благодатта на тайнството не са на едно ниво. Но човешкото същество е едно и затова взаимодействието е възможно. Обаче трябва да сме наясно, че тайнствата за духовно изцеление не изключват лекарската помощ - както физическа, така и психическа.

- Лурд е не само пещера, а има болници и духовници... Какви са предизвикателствата, пред които са изправени днес свещениците в болниците?

- Основното предизвикателство в нашата култура сега е да се даде смисъл на страданието, което медицинският напредък е намалил, но не и премахнал. И това страдание е многообразно, не е само физическо. Пътят, за да стигнем до поднасянето на твоите собствени мъки, е много труден път. Блаженият Йоан-Павел II го беше казал смиреност в Лурд на 15 август 1983 г. Това е един истински път на обръщане, при който трябва да търсим молитвата на християнската общност и общението на светците.

Анита БУРДИН,
по агенция ZENIT.org

ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1460)
март 2012 г.

Да бъдеш католик си има цена

Да бъдеш католик през 2012 г. си има своята цена, каза Алън Виниерон, архиепископ на Детройт, пред католическата информационна агенция CNA. Думите му са буквально тези: „Ако не сме готови да заплатим цена за спасението, това е знак, че не го ценим достатъчно високо.“

Архиепископ Виниерон бе заедно с още 16 епископи от църковната провинция Детройт на посещение „ad limina“ в Рим. Пред гробовете на светите апостоли Петър и Павел той осъзнал думите на Иисус, че светът ще отхвърля учени-

ците Му също както е отхвърлил Него. Това се отнася до католиците от всяко време, каза архиепископ Виниерон.

В днешно време то проличава в правителството на Обама, което изиска от всички работодатели - също и от католиците - здравно осигуряване, което да покрива стерилизация и противозачатъчни средства, включително такива, предизвикващи ранен аборт. Тези мерки противоречат на католическото учение за морала. Обявените от правителството глоби очевидно са това, което днес би струва-

ла верността към католическата вяра. Има обаче цена, която няма да се плати, и тя е отхвърлянето на католическото учение за морала, посочи архиепископ Виниерон.

По www.catholic-news.bg

Почетен художник на Църквата

675 години от смъртта на Джото

Камбанарията на Джото

Джото ди Бондоне е роден през 1266 г. във Флоренция, в бедно семейство. От малък проявява художнически талант. Един ден баща му го изпраща да пасе овцете. Вечерта Джото се връща и показва на баща си рисунка на овцете. Бащата е изумен от видяното и праща сина си при известния по това време художник Чимабуе, който също остава удивен от рисунката и приема младежа. Джото учи и усвоява до съвършенство занаята и започва самостоятелни изяви. Рисува картини, икони, пейзажи, като на всичко вдъхва живот. Пълзват почти легенди за гениалния творец, които се основават на една невинна, но показателна история - измислена или не, дошла и до наши дни. Веднъж в отсъствието на учителя си Джото нарисувал една изумителна муха върху голяма картина на майстора, прерисувал и картина на Чимабуе - без мухата - и я скрил. Върнал се майсторът, поглядал картина си, духнал, за да изгони мухата, мислейки я за истинска. Ама не! Джото донесъл и копието. Чимабуе останал

съвсем изумен. Той замазал името си на платното и написал „Джото“. После целулал ученика си и му казал „Ти си гений!“, след което демонстративно захвърлил четката завинаги.

Джото се проявява и в други сфери на изкуството - като поет, скулптор, архитект. Уникалната камбанария на флорентинската базилика е негово дело и гордо носи името му. Повече от творбите му са на религиозна основа, като най-известни са фреските в храмовете на Падуа, Асици и Флоренция. За големите му заслуги към Църквата папа Бенедикт XII (1334-1342) удостоява Джото със званието „почетен художник на Църквата“.

В напредната възраст великият художник решава да сложи венеца на гениалните си творби с ново творение - „Страшният съд“. След завършването му той едва се подписва и промълвява: „Господи, готов съм да ме приемеш!“ И на 8 март 1357 г., на 71-годишна възраст, великият Джото затваря очи и се преселва във вечността като безсмъртен гений.

Петър КОЧУМОВ

Паметникът на
Джото във Флоренция

Зашо християните имат нужда от „зложелателните“ псалми?*

От стр. 8

да смяташ тях - по-първо себе да погледнеш?

Един нелек въпрос особено за онзи, който все още не е вкоренен в църковната традиция. У някого думите за мъст, чути в храма, ще предизвикат възмущение, докато друг може би ще намери оправдание за своето метежно духовно устройство. Нали понякога толкова много ни се иска да заклеймим всички онези, които считаме за „врагове на истината и на цялото човечество“, като започнем от силните на деня и завършим с водещия на поредното пошло телевизионно предаване с неговите нападки срещу Църквата. Стига да има справедлив гняв, врагове винаги ще се намерят - ако ли не свои, то Божии.

Но това е кардинално погрешен възглед. Преподобният Касиан Римлянин без заобикалки го нарича неизвестно тълкуване на Писанието: „Някои, като се сияят да оправдват тази пагубна болест на душата, се опитват да омаловажат нейната [непотребност] с помощта на съвсем невярно тълкуване на Писанието, казвайки: не е беда, ако се гневим на нашите съгрешаващи братя, тъй като и Сам Бог се изпълва с гняв и ярост против онези, които или не искат да Го знаят, или, познавайки Го, не Го почитат както трябва, като например: разпали се гневът на Господа против Неговия народ (Пс. 105, 40), или както на друго място, където пророкът се моли, казвайки: Господи, в яростта Си не ме изобличавай и в гнева Си не ме наказвай (Пс. 6, 2). И те не проумяват, че като дават чрез това на хората свободата да действат - водени от тази слабост - за своята погибел, те нечестиво приписват и на безпределния Бог, източник на всяка чистота, нечистата плътска страсть.“

Затова всеки опит да се чете псалмите „по старозаветному“, обръщайки своя гняв на

вън, към хората, каквито и да са те, представлява отклонение от Евангелието, връщане назад в света на старозаветните отношения. Не случайно след всяка католическа при домашно четене на псалтира има специални молитви, които създават в душата правилна нагласа, благодарение на която става възможно да възприемаме „зложелателните псалми“ без вреда за нас. В тези молитви има прошения за изцеление на душата, за поправяне на живота, за о прощение на греховете на четящия. Но там няма нито едно моление за възмездие и наказание на хора, лични врагове на молещия се, или хора, които мразят Бог. И ако в тези молитви се срещат изрази, взети от псалтира, като например: извади меч и пресечи пътя на гонителите ми (Пс. 34, 3), то те са насочени изключително срещу демоните, което и личи от контекста на тези молитви.

Щитът на Персей

Известният мит за Персей разказва как този герой се бори с чудовището, чийто поглед превръща всичко живо в камък. Затова Персей се бие с Медуза, гледайки отражението ѝ в полирания щит. Медта на щита потушава смъртоносната сила на погледа на Горгоната⁴ и героят успява да я победи. Като коментар към този античен сюжет биха могли да послужат думите на Ницше: „Който се бори с чудовища, трябва да се пази, за да не стане съмият той чудовище.“

Да погледнеш в собствената си душа не е никак приятно. Страшно е да осъзнаеш, че злото, което виждаш около себе си, и злото в твоето сърце се раждат от един и същ източник. Но у всеки християнин както у Персей има щит, с чиято помощ той може без опасност за себе си да гледа злото и неправдата по целия свят и в самия себе си. Този щит е Евангелието, което разказва за въплътения Бог, отговорил

на всяко зло в света със самоотвержената си Любов и Кръстна смърт за този свят. Христос за всички времена оставил на Своите ученици една-единствена молитва, с която християните са призвани да се молят за своите всевъзможни врагове.

Разбира се, псалмите ни помогат да почувствуем мъката на човека, загубил своите близки, да разберем оногова, чието страдание е неизмеримо по-голямо от нашето. Те помогат да плачем с тези, на които вече не са им останали сили дори да прокълнат своите осърбители и небесата. И все пак никаква тъга и никаква болка никога вече няма да могат да изличат от сърцата на християните тези удивителни думи на Христос, които с особена сила звучат в храма на Велики петък пред Кръста: Отче, прости им, защото те не знаят какво правят (Лк. 23, 34).

Протойерей
Сергий АРХИПОВ

1. Ереси - религиозни учения, отклоняващи се от официалната доктрина (Б.р.)

2. Манихейство - дуалистично гностическо религиозно-философско учение. В чист вид е съществувало от III до X в. Манихейството признава две равноправни самостоятелни първоначала на всичко - зло и добро.

3. Св. Аврелий Августин, Изповеди. Кн. шеста: IV 6. Прев. от латински Анна Б. Николова, Изток - Запад, София, 2006, с. 116. - Б. пр.

4. Горгони - в древногръцката митология три сестри - Стено, Евиала и Медуза, чийто поглед вкаменява човек. Б. пр.

„Зложелателните“ псалми

В земния Си живот Иисус се е молел и чрез псалмите.

По-трудно можем да разпознаем молитвата на Иисус в т. нар. зложелателни псалми. Как Той, Който е благословил кротките, е могъл да изрече подобни думи? Обаче Иисус не е само кроткият Божи Агнец, но и Този, Който гневно се нахвърля срещу фарисеите.

Когато в 23-та глава от Евангелието на свети Матей чува седмократния възклик на Иисус: „Горко вам, книжници и фарисеи...“, ние разбираме, че Той не е изпитвал потребност да избягва някои дразнещи ухото ни стихове от зложелателните псалми. Свикнал е бил и с тях! Нима е толкова голяма разликата между проклятията в псалмите и думите му, отправени към фарисеите: „Змии, рожби ехиднини, как ще избегнете осъдането за в геената?“ (Мт. 23, 33)? Свети Иоан също не е много „кротък и смирен“ спрямо „много антихристи“, които „излязаха от нас, но не бяха наши“ (1 Иоан 2, 18-19).

Когато Иисус обвинява фарисеите и когато се моли със зложелателните псалми, за Него това не е форма, с която да отреагира на собствената си агресивност. В нашия случай това е възможно и изразяването пред Бог на нашите спотаени чувства може да ни подейства добре. Иисус обаче гледа по-дълбоко. Неприятелите никога не са били за Него лични неприятели; те са неприятели на Божия народ и по този начин - неприятели на Бог. Имало е хора, които са искали да попречат на Бог в осъществяването на Неговия план за спасение. Липсата на реакция срещу подобни неприятели би била нещо жестоко спрямо човечеството. Иисус има предвид отстраняването на всички пречки, за да може Божията любов безпрепятствено да се излива върху човечеството.

Обаче Иисус гледа още по-дълбоко, вижда, че тези неприятели са марионетки на Сатаната и че се води космическа битка между светлината и тъмнината. „Защото нашата борба не е против кръв и плът, а против началствата, против властите, против светоуправниците на тъмнината от този век, против поднебесните духове на злобата“ (Еф. 6, 12).

Иисус не иска да премахне хората, Той иска да запази някои от тях. Когато проклина поведението на безбожниците, едновременно с това Той търси сърцата им. И можем да се надяваме, че рано или късно ще ги намери, а те ще Го приемат.

Молитвената книга на Израил е подложена на вътрешно обновление, когато Иисус я прави Свой молитвеник. Не можем вече да твърдим, че псалтирът принадлежи към Стария завет, а ние живеем в Новия. Псалтирът придобива новозаветни черти. Чрез самия факт, че Христос се моли с него, съдържанието му става Христово. Когато се молим чрез него, ние чуваме молещия се Христос и откриваме в текста същите дълбини, които е откривал и Христос.

Бог е знаел от самото начало, че молитвите от псалтира ще изявят пълнотата на съдържанието си - оставала досега скрита - едва тогава, когато Словото стане Тяло и само я изкаже.

Ако веднъж сме се научили да разпознаваме молитвата на Христос, четенето на псалтира ще представлява случай за постигането на все нови и нови открития, които никога няма да ни задоволяват...

(Вилфрид СТИНИСЕН, OCD - Словото е близо до теб. За духовния прочит на Библията. Гл. V. Да се молим с псалми. Пол. прев. Познан, 2001.)

Превод Благовеста ЛИНГОРСКА

В полски език тези псалми се квалифицират като „зложелателни“ („проклинателни“), макар че може би по-подходящо би било определението „оплаквателни“ („плачевни“), както е в шведския оригинал. Защото тук не става проклятие спрямо Бог, а по-скоро за жалване, за оплакване, за обвинение в привидна липса на загриженост към човека (Бел. пол. прев.).

11 златни съвета за живота от Бил Гейтс

Едва ли трябва да представяме специално автора - най-богатия човек на света и собственик на „Майкрософт“.

През 2007 г. в един американски университет той изнася лекция, насочена към учениците, студентите и техните родители и настойници. В нея той се спира на това как образователната политика, рисуваща живота в розови краски, обрича на неуспех учещите, когато излязат от учебните заведения и се сблъскват с действителността.

Бил Гейтс дава тогава 11 златни съвета, които младите не научават в залите.

1. Животът не е справедлив - привикни към това.

2. Светът не се интересува от самомнението ти. Той очаква да направиш нещо полезно за него, преди да изпаднеш в самодоволство.

3. Няма да печелиш по 4000 лева веднага като се изучиш. Няма да станеш вицепрезидент на голяма компания слична кола и сателитен телефон, докато с усилията си не успееш сам да си купиш собствена кола и телефон.

4. Ако си мислиш, че преподавателят ти е много важен, почакай да видиш какъв ще бъде шефът ти. Той едва ли ще има призванието да ти преподава, нито необходимото търпение в отношенията с теб.

5. Да обръщаш кюфтета на скарата, не значи, че си последен в социалната йерархия, нито унижава достойнството ти. Прадедите ни имаха друга дума затова - наричаха го възможност, късмет.

6. Ако събраш, не хвърляй вината на родителите си или на лошия късмет. Също така не преживявай тежко и не плачи заради грешките си, а се учи от тях.

7. Преди да се родиш, родителите ти не са били сухари както сега. Те са станали такива, за да плащат сметките ти, за да перат дрехите ти и като чуват да им казваш, че са смешни. Така че преди да се хвърлиш да спасяваш планетата за следващото поколение, като се опитваш да поправиш грешките на поколението на твоите родители, започни да изчистваш нещата в собствения си живот, тръгвай-

ки от почистването на твоята стая.

8. Училището може да е премахнало видимото различие между отличници, добри ученици и средняци, но в живота не е така. В доста училища не повтаряш годината, заданията ти стават все по-лесни и получаваш различни възможности, за да завършиш успешно. Това няма обаче нищо общо с истинския живот. Ако събраш, те уволняват. Едва ли ще те пратят на поправителен... Така че успявай от раз.

9. Животът не е разделен на семестри. Няма да имаш дълга лятна ваканция, няма да имаш кой да ти помогне да си свършиш работата, нито ръководител, който ще те настърчава да откриеш призванието в себе си. Всичко това, а и много повече ти ще трябва да го правиш сам и в свободното си време.

10. По телевизията няма да видиш истинския живот. В истинския живот хората са принудени да загърбят играта на футбол, часовете в бара, танците или срещите с приятели, за да отидат на работа.

11. Бъди любезен със сериозно учещите - с онези, които са и много други наричат зубъри. Нищо чудно някой ден да започнеш да се трудиш именно за някой от тях.

По www.iglesia.org

приземят, за да се снабдят с енергия. В случая това е гориво за самолета и мушици за птиците!

Момчето радостно се обърнало към мъдреца и казало:

- Благодаря! Вече разбрах защо трябва да се моля!

Без молитва рано или късно в живота човек остава „на сухо“ и няма сили за полети...

Зашо да се молим?

Веднъж едно момче попита мъдреца, с когото се разхождали:

- Ама защо трябва да се моля?

Точно в този момент в небето преплитали едно ято прелетни птици и един самолет.

- Моето момче, виждаш ли

тези птици и този самолет? - попитал мъдреца.

- Разбира се, че ги виждам!

- Е, добре - продължил мъдреца, - по едно нещо птиците и самолетът си приличат: имат ограничено количество енергия. Ето защо рано или късно трябва да се

имаше за ядене, някой се бъркна и за пари и така ги гостиhamе... Това, което правим днес в Европите в Испания, е плод на любовта на Христос, която носят в себе си католиците. И посрещаме всички с отворени обятия.

И добави, че ще се опита да ходи на всички молитви и вероучения и че е готова да помага навсякъде, където има нужда.

Е, за нощта, когато е бдението с папа Бенедикт XVI, вече е обещала на синовете да гледа най-малките внучета.

- Най-доброто, което мога да предам на децата и внуките си, е вярата. Много се радваме, че можем да участваме аз, децата и внуките в тази мисия, която утвърждава надеждата за целия свят. Хилядите младежи, които ще дойдат тук, ще отнесат преживяното в страните си.

Мария е изпълнена с жизненост и с желанието да изживее най-пълно тези дни. Тя казва, че папата не идва да види само християните.

- Бог обича всички хора и има думи на надежда за тези с доб-

Раздел втори Седемте тайнства на Църквата Глава втора Тайнствата на изцелението Член 4 Тайнството на покаянието и помирението

1453 Съкрушението, наречено „несъвършенно“ или „непълно“, също е дар Божи, въздействие на Свети Дух. То се разтърсва на сърцето може да бъде начало на вътрешна еволюция, която под действието на благодатта може да завърши със сакраменталното опрощение. Обаче човек не може да получи орошение на тежките грехове само с несъвършеното съкрушение. Въпреки това то предразполага да се получи такова орошение в тайнството на Покаянието (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 14a, Doctrina de sacramento Paenitentiae, c. 4: DS 1678; ID., Sess. 14a, Canones de sacramento Paenitentiae, canon 5: DS 1705).

1454 Добре е приемането на това тайнство да се подгответи чрез изпитване на съвестта, направено в светлината на Словото Божие. Най-подходящите за тази цел текстове трябва да се търсят в моралната катехеза на Десетте Божи заповеди, в Евангелията и апостолските послания: Проповедта на планината, апостолските поучения (Вж. Рим. 21-15; 1 Кор. 12-13; Гал. 5; Еф. 4-6).

Изповяддане на греховете

1455 Изповядването на греховете (изповедта) дори само от чисто човешка гледна точка ни освобождава и улеснява нашето помирение с другите. Чрез изповедта човек гледа в лице греховете, за които се е окказал виновен; той приема отговорността за тях и с това отново се открива пред Бог и общините на Църквата, за да си осигури ново бъдеще.

1456 Изповедта пред свещеника представлява основната част от тайнството Покаяние: „В своята изповед разказваш се сърбя да изброят всички съмртни грехове, които те съзнат, след като са изпитали съвестта си, дори и ако тези грехове са най-скрити и ако са извършени единствено срещу двете последни заповеди на Декалога (Вж. Иах. 20, 17; Мат. 5, 28), защото понякога тези грехове нараняват по-дълбоко душата и са по-опасни от тези, които са били извършени явно“ (CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 14a, Doctrina de sacramento Paenitentiae, c. 5: DS 1680):

Когато вярващите в Христос се старят да изповядват всички грехове, които си спомнят, те, без съмнение, представят всички тези грехове, за да бъдат оправдани от Божието милосърдие. Тези, които действат по друг начин и които скриват съзнателно някой от тях, не предлагат на божествената доброта нищо, което тя може да прости чрез застъпничеството на свещеника. Защото „ако болният се срамува да открие на лекаря своята рана, лекарското изкуство не може да лекува това, което не знае“ (CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 14a, Doctrina de sacramento Paenitentiae, c. 5: DS 1680; вж. SANCTUS HIERONYMUS, Commentarius in Ecclesiasten 10, 11; CCL 72, 338 (PL 23, 1096)).

1457 Според църковната заповед „всеки, който е достигнал до възрастта на различаването, трябва да изповядда поне един път годишно тежките грехове, които съзнат“ (CIC canon 989; вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 14a, Doctrina de sacramento Paenitentiae, c. 5: DS 1683; ID., Sess. 14a, Canones de sacramento Paenitentiae, canon 8: DS 1708). Който съзнат, че е извършил съмртен грех, не може да приеме Светото Причастие дори и ако изпитва голямо съкрушение, без предварително да е получил орошение чрез тайнството (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 13, Decretum de ss. Eucharistia, c. 7: DS 1647; Ibid., canon 11: DS 1661), освен ако има някакъв сериозен мотив, за да се причести, и не е възможно да отиде при изповедника (Вж. CIC canon 916; CCEO canon 711). Децата трябва да приемат тайнството Покаяние, преди да приемат за първи път светото Причастие (Вж. CIC canon 914).

1458 Макар и да не е абсолютно необходимо, изповядването на ежедневните грехи (простителните грехове) все пак горещо се препоръчва от Църквата (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 14a, Doctrina de sacramento Paenitentiae, c. 5: DS 1680; CIC canon 988, § 2). В действителност редовното изповядване на простителните грехове ни помага да формираме нашата съвест, да се борим против нашите лоши наклонности, да позволим да бъдем лекувани от Христос, да напредваме в духовния живот. Като получаваме по-често чрез това тайнство дара на милосърдието на Отца, ние започваме да се стремим да бъдем милостиви като него (Вж. Лук. 6, 36).

Този, който изповядва своите грехове, вече е с Бога. Бог порицава твоите грехове; ако ти също ги порицаваш, ти се свързваш с Бога. Човекът и грешникът са, така да се каже, две действителности: когато чуваш да се говори за човека, Бог е този, който го е направил; когато чуваш да се говори за грешника, човек е този, който сам го е направил. Унищожи това, което си направил, за да спаси Бог това, което Той е направил... Когато започнеш да презираш това, което си направил, едва тогава започват твоите добри дела, защото порицаваш твоите лоши дела. Началото на добрите дела - това е изповядването на лошите дела. Ти твориш правдата и вършиш към Светлината (SANCTUS AUGUSTINUS, In Iohannis evangelium tractatus 12, 13: CCL 36, 128 (PL 35, 1491)).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Световна младежка среща в Мадрид 2011

Една 75-годишна доброволка

Тя е на 75 години, има шестима синове и 25 внуци и пълни живот, „които се осмисля от вратата“. Когато научава, че Световната младежка среща ще се проведе в Мадрид, без никакво колебание се записва доброволка заедно с осем от внуките си, защото по нейните думи винаги е била доброволка.

„Преди много години ми казаха, че християнинът не оставява. И животът ми винаги е бил в служба на Църквата и на Евангелизацията.“ Това каза Мария Хулия Аноро в черквата на Ел Пардо, където посрещаха поклонници от различни страни. Тя въодушевено показа мястото, където в дните на Световната младежка среща в Мадрид щяха да отседнат 200 младежи. И разказа развлънено какво ѝ се беше случило преди няколко часа.

- Пристигна група поклонници, които не бяха предвидени.

Набързо всеки донесе каквото

Папа Бенедикт XVI: Африка е континентът на надеждата

Папа Бенедикт XVI призова международната общност да засили борбата срещу бедността, измъчваща африканските народи в Сахел вследствие на увеличаването на пустинята. Той изрази своето беспокойство по време на аудиенцията за членовете на фондация „Йоан-Павел II за Сахел“.

В словото си, произнесено на френски език, папата отбелая, че през последните месеци зоната на Сахел е „серозно заплашена от значителното намаляване на хранителните ресурси и от глад, заради липсата на дъжд и напредването на пустинята“.

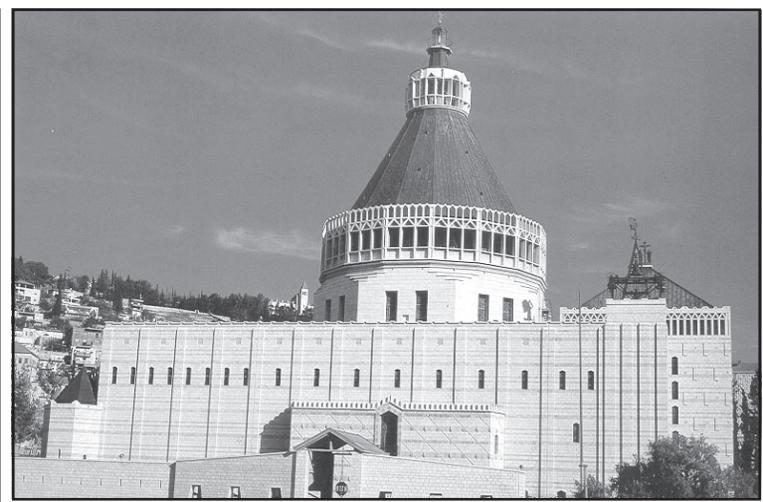
„Призовавам международната общност сериозно да се заеме с крайната бедност на

тези народи, чито условия на живот се влошават“, каза той. Заедно с това настъпчи усилията на църковните организации, действащи в района, в това число и на фондацията „Йоан-Павел II за Сахел“, основана преди 28 години от бляжения Карол Войтила. Светият отец призова за постоянно обновяване на фондацията и посочи, че молитвата трябва винаги да има водеща роля в нейната дейност.

„Милосърдието трябва да бъде в основата на нашите действия“, посочи папа Бенедикт XVI. Това не означава, че „искаме да направим света по наша мярка, а да го обичаме“. Главното призвание на Църквата, поясни той, не е да „промени политическия ред или

социалната тъкан“, а да „разнася светлината на Христос, който ще промени всичко и всички“.

Светият отец настъпчи африканските народи смело да гледат към бъдещето. Много често, отбелая той, Африка унизително е описвана като „континент на конфликтите и безкрайните и неразрешими проблеми“. „Напротив - Африка, която днес приема Благата вест, е континентът на надеждата за Църквата. Африка е континентът на бъдещето.“ Накрая папата припомни своето настъпление при посещението в Бенин през миналата година: „Африка, превърната в Блага вест за целия свят.“

Назарет - градът на благовещението

Назарет е свързан с едно от най-значимите събития за християнството. „Бе изпратен от Бога ангел Гавриил в галилейския град на име Назарет, при една девица, сгоде-

на за мъж, на име Йосиф, от дома Давидов; а името на девицата беше Мариам. Ангелът влезе при нея и рече: ... Дух Светий ще слезе върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; затова и Светото, Което ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божий“ (Лк., 1, 26-35).

След бягството на Йосиф и Марија с детенцето Исус в Египет цялото семейство се връща в Назарет в къщата на Марија. В нея Исус расте и помага на Йосиф. След като се кръщава на река Йордан, Исус напуска семейството и започва Божествената Си мисия. По онова време галилейското селце Назарет е било населено предимно от юдеи. Името му не се споменава нито в Стария завет, нито в Талмуда, нито даже от еврейския историк Йосиф Флавий. Селището е било близо до град Зепфор - тогавашен римски административен център.

Днес Назарет наброява над 60 хиляди жители - евреи, християни, араби. На мястото, където е живяла Марија, през 1969 г. е построена базиликата „Благовещение“ (на снимката).

Веска КОЧУМОВА

Турция Вартоломей I ще участва в националната асамблея за нова конституция

Вселенският и Константинополски патриарх Вартоломей I ще вземе участие в националната асамблея на Турция за редактиране на новата конституция в областта на религиозните малцинства. Специална комисия ще изслуша мнението на лидери на признатите религиозни малцинства в страната. Според източници на агенция Fides в Турция решението се посреща положително от религиозните малцинства, които виждат в него разширяване на своето пространство и зачитане от страна на държавата. Очакванията на католиците са насочени към промени в новата харта, които да позволят

юридическото признаване и законното представителство на Католическата църква от латински обред. Сред другите знаци за отваряне на турската държава към религиозните малцинства се смята и проектозаконът на Министерството на образованието, с който се дава право училищата на религиозните малцинства да приемат деца, които не са турски граждани. Проектозаконът предвижда децата от арменските, гръцките и еврейските общности в Турция да получават образование в училищата на съответната религиозна общност.

Монс. Франческо Морала е патриарх на Венеция

Папа Бенедикт XVI назначи за патриарх на Венеция монс. Франческо Морала, досегашен епископ на Ласпеция-Сарцана-Брунято. Монс. Морала е роден в Генуа на 25 май 1953 г. Ръкоположен е за свещеник на 29 юни 1977 г. През 1981 г. защиства докторска степен по догматично богословие в Папския университет „Урбаниана“. Отец Морала е бил възпитател в голямата семинария на Генуа и заместник енорийски свещеник. Препо-

дава догматично богословие в Богословския факултет на Северна Италия и е ректор на Института по религиозни науки на област Лигурия. Освен това е бил диоцезален асистент на църковното движение за култура. Монс. Морала е бил ръководител и на епархиалния отдел за култура и центъра „Дидаскалеон“.

На 6 декември 2007 г. е избран за епископското седалище на Ласпеция-Сарцана-Брунято, а на 3 февруари 2008 г. е ръкоположен за епископ. Президент е на административния съвет на фондация „Комуникация и култура“ и съветник на Конгрегацията за клира.

лия от всички части на света между 23 и 28 юли 2013 г. Затова статуята - емблема на Рио де Жанейро, присъства и на официалното лого (запазен графичен знак) на СМС. Официалното представяне на логото се състоя на 7 февруари в залата на центъра „Йоан-Павел II“ в Рио де Жанейро, където е седалището на организационния комитет на СМС, в присъствието на повече от 100 епископи, на членове на организационния комитет, на представители на гражданските власти, включително и на губернатора на щата Рио Сержиу Кабрал. Малко след 21 ч. монс. Орани Жоао Темпеста, епископ на Рио и председател на комитета на СМС 2013 г., обяви победителя в конкурса.

Запазеният знак е във формата на сърце. В горната част, в зелено, е изобразен Пао де Асукар - известният хълм в Рио де Жанейро, намиращ се на полуостров, който се издига на 396 м над морското равнище. В долния край, в синьо, е Litoral Brasileiro - крайбреж-

ври - крайния срок, бяха представени повече от 200 предложения. На 13 декември бяха представени проектите на двамата финалисти пред Папския съвет за миряните в Рим, който заедно с местния организационен комитет избра победителя.

Кой е създателят на знака? Неговото име е Густаво Угенин, на 25 години, който в първото си официално представяне изрази своята голяма радост и говори за вярата си. Занимава се с графичен дизайн и казва, че вярата му го е подтикнала да вземе участие в конкурса. Срамежливо посочва, че комисията го е поканила по телефона да присъства на церемонията по награждаването в Рио де Жанейро, без обаче да му съобщят, че е победител. Роден в Кантагалу, планински район в щата Рио де Жанейро, Угенин посещава енорията на Пресветото Тайнство в диоцеза на Нова Фрибург. Завършил графичен дизайн във федералния институт „Флуминензе“ и в момента работи

като графичен и уеб дизайнер.

„Надявах се да достигна до финала, но същевременно се колебаех дали да участвам - посочва Угенин в интервю за сайта на архиепископа на Рио.

- Все пак изпратих проекта си в последния ден. Чувствах силно необходимостта да създам това лого, което изготвих най-вече за да не пропусна възможността да участвам. Проектът бе резултат на вярата и на молитвите ми. Но вината, че моят проект е спечелил, ме изненада. Бях докоснат от Божията благодат. Щастлив съм, че този образ ще бъде свързан със срещата в Рио на толкова много младежи с Христос и с папата.“

На презентацията Елиана Рибейро - певица и мисионерка от католическия център Cancao Nova - изпя „Ide ao mundo, facais discipulos entre todos povos e nacoes“ (Идете, научете всички народи) (Мт. 28, 19), което е и мотото на Световната младежка среща.

